

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

15.22– КР. 37 «С» 2024.04.02.008 ПЗ

ТКАЧУК ОКСАНИ ОЛЕКСІЇВНИ

2024

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВІДРОСЛОВНИЦТВА І ПРИРОДОКРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет агротехнологій та економіки

ВП НУБіП України "НАТІ"

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри
обліку і оподаткування

Наталія ЦАРУК

« ____ » _____ 2024 р.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему «Інвентаризація матеріальних цінностей та відображення її
результатів в бухгалтерському обліку»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Гарант освітньої програми

к.е.н, доцент

Наталія ЦАРУК

ВП НУБіП України "НАТІ"

(підпис)

ВП НУБіП України "НАТІ"

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи

д.е.н., професор

Любов ГУЦАЛЕНКО

(підпис)

Виконав

Оксана ТКАЧУК

(підпис)

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет агротехнологій та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку і оподаткування

ВП НУБіП України "НАТІ" _____ к.е.н., доцент Наталія ЦАРУК
« ____ » _____ 2024 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи студенту

Ткачук Оксані Олексіївні

ВП НУБіП України "НАТІ" _____ (прізвище, ім'я, по батькові) ВП НУБіП України "НАТІ"

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Тема бакалаврської кваліфікаційної роботи «Інвентаризація матеріальних цінностей та відображення її результатів в бухгалтерському обліку»

затверджена наказом директора ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» від «02» 04. 2024 № 37 «С»

ВП НУБіП України "НАТІ" Термін подання завершеної роботи на кафедрі _____ ВП НУБіП України "НАТІ" 03.05.2024 р.

Вихідні дані до бакалаврської кваліфікаційної роботи річні звіти підприємства, літературні джерела вітчизняних і зарубіжних авторів, законодавчі і нормативно-правові акти

Перелік питань, які потрібно розробити:

1. матеріальні цінності як об'єкт інвентаризації;
2. організація проведення інвентаризації матеріальних цінностей у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»;
3. вдосконалення проведення інвентаризації матеріальних цінностей у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

Дата видачі завдання «08» 04. 2024 р.

ВП НУБіП України "НАТІ" Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи _____ (підпис)

ВП НУБіП України "НАТІ" Любов ГУЦАЛЕНКО

Завдання прийняв до виконання _____ (підпис)

Оксана ТКАЧУК

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. МАТЕРІАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ.....

- 1.1 Економічна сутність матеріальних цінностей, їх види та класифікація
- 1.2 Інвентаризація матеріальних цінностей як елемент методу бухгалтерського обліку
- 1.3 Принципи та порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві згідно внутрішніх регламентів

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»

- 2.1 Фінансово-економічна характеристика досліджуваного підприємства
- 2.2 Порядок проведення та оформлення результатів інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві
- 2.3 Сучасні інформаційні технології, що використовуються для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей підприємства

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»

- 3.1. Особливості електронного документування результатів інвентаризації матеріальних цінностей у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» із застосуванням програмного забезпечення
- 3.2 Шляхи вдосконалення проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Актуальність теми. Інвентаризація є одним з основних методів обліку і контролю, призначеним для забезпечення достовірності облікових показників і запобігання можливим відхиленням. Її проведення дає змогу з'ясувати невідповідність даних бухгалтерського обліку фактичній наявності активів і зобов'язань підприємства, перевірити повноту документального оформлення та відображення в обліку господарських операцій, підтвердити реальність звітних показників. Тому актуальними на сьогоднішній день є питання методики проведення інвентаризації та обліку її результатів на підприємствах, і зокрема інвентаризації матеріальних цінностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми інвентаризації матеріальних цінностей і відображення її результатів в обліку розкрито у працях таких вітчизняних та зарубіжних авторів як Бардаш С.В., Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Грабова Н.М., Дем'яненко М.Я., Дорош Н.І., Калюга Є.В., Крамаровський Л.М., Кужельний М.В., Ловінська Л.Г., Сопко В.В., Сук Л.К., Хендріксен Б.С., Цалко Ю.С., Швець В.Г., Шевчук В.О., Шпиг О.А та інших. Незважаючи на праці цих науковців, дуже мало комплексних досліджень, присвячених інвентаризації матеріальних цінностей і відображенню її результатів в обліку підприємства саме з використанням цифрових технологій. Авторські роботи є дискусійними, деколи мають протиріччя та невизначеність, тож організація та методика проведення інвентаризації потребують подальшого опрацювання і вдосконалення. Усе це визначило актуальність теми дослідження, його мету і завдання.

Метою дослідження є вивчення теоретичних, методичних положень, існуючої практики проведення інвентаризації матеріальних цінностей ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та розробка рекомендацій щодо вибору та впровадження оптимального програмного забезпечення.

Відповідно до мети визначено такі **завдання**:

- розглянути економічну сутність матеріальних цінностей, їх види та

класифікацію;

- ознайомитися з особливостями інвентаризації матеріальних цінностей як елемента методу бухгалтерського обліку;

- дослідити принципи та порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» згідно внутрішніх регламентів;

- вивчити організаційні та технологічні особливості діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та оцінити їх вплив на проведення інвентаризації матеріальних цінностей з використанням цифрових технологій.

- охарактеризувати сучасні інформаційні технології, що використовуються для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей підприємства;

- вивчити особливості електронного документування результатів інвентаризації матеріальних цінностей на ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» із застосуванням програмного забезпечення;

запропонувати шляхи вдосконалення проведення інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в умовах застосування цифрових технологій.

Об'єкт дослідження: процес інвентаризації матеріальних цінностей підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні питання, пов'язані з інвентаризацією матеріальних цінностей ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують інвентаризацію матеріальних цінностей та відображення її результатів в обліку підприємства, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій; підручники, навчальні посібники з теми дослідження, Інтернет-ресурси, первинні та звітні документи ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

Методи дослідження. У дослідженні використаний методологічний апарат сучасної економічної науки та діалектичний підхід до діючої системи інвентаризації матеріальних цінностей та відображення її результатів в обліку підприємства з використанням цифрових технологій. Для реалізації досягнення поставленої мети використовувались наступні методи та прийоми: монографічний, вибірковий, порівняльний, абстрактно-логічний, простеження, перерахунок, підтвердження, тестування, теоретичного узагальнення й порівняння, аналізу й синтезу та інші.

Практичне значення одержаних результатів. Розроблені практичні рекомендації відносно інвентаризації матеріальних цінностей та відображення її результатів в обліку підприємства з використанням цифрових технологій. Результати дослідження прийнято до впровадження у господарську діяльність ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

1.1 Економічна сутність матеріальних цінностей, їх види та класифікація

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

Матеріальні цінності це речі, що мають певну цінність у вигляді майна, предметів, товарів. Термін «матеріальні цінності» за економічним змістом відповідає терміну «виробничі запаси». Виробничі запаси - це предмети праці, які використовуються в процесі виробництва, їх вартість повністю переноситься на готову продукцію. У бухгалтерському обліку більшість предметів праці вважаються виробничими запасами. Але поняття матеріальних цінностей і виробничих запасів є дискусійним і неоднозначно трактується в літературних джерелах.

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

Так, І.А. Бержанір вважає, що виробничі запаси слід трактувати як «... частину матеріальних ресурсів підприємства, які є сукупністю предметів праці й перебувають на підприємстві у вигляді сировини, матеріалів, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих деталей, палива, тари й тарних матеріалів, будівельних матеріалів, запасних частин та інших матеріалів, що становлять матеріальну основу продукції підприємства, надають їй якісних властивостей, беруть участь у виробництві протягом одного виробничого циклу й повністю переносять свою вартість на вартість готової продукції» [4, с. 163].

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

П.І. Багрій пропонує трактувати поняття виробничі запаси «... як засоби виробництва, що надійшли на підприємство, будівництво і які ще не використовуються у процесі виробництва, і тут же пропонує визначення поняття запасів як наявних матеріальних цінностей для забезпечення безперервності розширеного відтворення, обслуговування невиробничої сфери та задоволення потреб населення» [3, с. 167].

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

М.В. Дубініна виокремлює два види складських запасів - виробничі та товарні, при цьому зазначає, що виробничі запаси - «... це матеріальні цінності, що

знаходяться на складі підприємств виробничої сфери і призначені для подальшого використання; а товарні запаси - матеріальні цінності, які знаходяться на складі, але призначені для продажу» [13, с. 47].

Отже, більшість авторів під терміном виробничі запаси розуміють матеріальні цінності, які призначені для забезпечення безперервності процесу виробництва, зберігання на випадок необхідності. Незважаючи на те, що термін матеріальні цінності є найбільш прийнятним у застосуванні для розкриття сутності предметів праці, їх окремих характерних особливостей, з прийняттям НП(С)БО до широкого вжитку увійшов термін «запаси».

Відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси» запаси - «... це активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством» [34].

Згідно з міжнародним стандартом МСБО 2 «Запаси», запаси - «... це активи, які утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу; перебувають у процесі виробництва для такого продажу або існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг» [29].

Аналіз нормативних та літературних джерел свідчить про неоднозначність підходів вітчизняних і зарубіжних вчених до трактування терміну «матеріальні цінності». Узагальнюючи думки різних науковців, вважаємо, що суть матеріальних цінностей полягає у наступному: «... це сукупність предметів праці, які знаходяться на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також зворотних відходів та інших матеріалів, які призначені для використання як у виробничому процесі так і для будь-яких інших виробничих потреб підприємства за умови їх повного споживання у одному операційному циклі».

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств до складу матеріальних цінностей

належать «... сировина й матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення та інші матеріали» [36].

Рисунок 1.1 - Склад матеріальних цінностей

Найбільш поширеними видами матеріальних цінностей є сировина та матеріали, які беруть участь у процесі виробництва як предмети праці.

Таким чином, матеріальні цінності є найбільш поширеними видами запасів, які виконують велику роль у господарській діяльності підприємств, вони беруть безпосередню участь у процесі виготовлення продукції, виконання робіт чи надання послуг. Матеріальні цінності в бухгалтерському обліку - це сировина і матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення та інші.

1.2 Інвентаризація матеріальних цінностей як елемента методу бухгалтерського обліку

У сучасних умовах функціональні можливості інвентаризації як методичного прийому обліку значно розширюються - вона перетворюється на ефективний засіб підтримки прийняття рішень у сфері управління підприємства.

Сучасна наука виробила значну кількість визначень поняття «інвентаризація». Автори насамперед ставлять за мету зосередити увагу на обліково-контрольній функції інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку, а також окреслити мету, з якою вона проводиться.

Сьогодні, на думку Кузьміна Д.Л. «... практично в кожній праці з теорії бухгалтерського обліку і контролю висвітлюються питання інвентаризації. При цьому поняття інвентаризація кожен автор формулює по-різному, а звідси й різний підхід до практики проведення інвентаризації» [21, с. 120].

На думку Авдеева В.В. інвентаризація «... являє собою певну послідовність практичних дій із документального підтвердження наявності, стану й оцінки майна та зобов'язань організації для забезпечення достовірності даних обліку і звітності» [1, с. 31].

Подібне визначення інвентаризації наводять також Костюкова И.Н. та Луговской Д.В.: «... це методичний прийом бухгалтерського обліку, що полягає у встановленні фактичної наявності, стану й оцінки майна і фінансових зобов'язань організації» [19, с. 6].

С.Н. Поленова, подаючи визначення поняття інвентаризація «... більшою мірою звертає увагу на її процедурну частину: перевірка майна шляхом підрахунку, опису, вимірювання, оцінки, зіставлення отриманих даних у натуральному або вартісному вимірах із даними поточного обліку для контролю його збереження називається інвентаризацією» [38, с. 2].

Спочатку суть інвентаризації полягала в «... її інформаційному складнику: власник лише хотів знати, що в нього є. З плином часу її роль підвищилася і набула

контрольного характеру: все майно розподілялося між конкретними людьми, вводився поточний облік за всіма надходженнями й видачами. Періодично дані цього обліку порівнювалися з тим, що було в наявності» [23, с. 17; 24, с. 42].

Як зазначає В.М. Глібоко, що «інвентаризація проводиться для виявлення фактичної наявності матеріальних цінностей на певну дату, найчастіше - на перше число місяця» [8, с. 2].

Однак переважна більшість учених сходиться на думці, що роль інвентаризації не обмежується перевіркою фактичної наявності матеріальних цінностей. Зокрема, Поленова С.Н. наводить наступний перелік заходів під час її проведення: «організовується контроль дотримання вимог діяльності

матеріально відповідальних осіб щодо збереженості ресурсів (правил складання, оформлення і надання первинних облікових документів, правил приймання, зберігання та відпуску цінностей та ін.); впорядковується складське господарство (перевіряється стан складських приміщень, порядок зберігання цінностей, якість ваговимірального господарства тощо); встановлюються якісні характеристики

матеріальних ресурсів; виявляються залежалі та невикористані цінності, майно, яке повністю або частково втратило первісні властивості, неходові та такі, що не користуються попитом готові вироби та ін. На основі отриманої інформації вживаються заходи з їх переоцінки, продажу чи використання для інших потреб; виявляються непридатні до експлуатації й такі, що не підлягають відновленню,

основні засоби; перевіряється дотримання правил утримання й експлуатації основних засобів» [38, с. 2].

Таким чином, поряд інформаційною та контрольною функціями інвентаризації є ще також організаційно-допоміжна, яка полягає в забезпеченні ефективного зберігання та використання власних ресурсів матеріальних цінностей підприємства. Вона висуває додаткові вимоги до членів інвентаризаційної комісії, які повинні володіти спеціальними навичками та мати професійний досвід і кваліфікацію для технічного аналізу стану та середовища зберігання цінностей підприємства. Усі три функції інвентаризації тісно пов'язані та доповнюють одна

одну, створюючи основу для побудови ефективного механізму її проведення в конкретних умовах діяльності підприємства.

У сучасних умовах інвентаризація перетворюється на ефективний інструмент управління не тільки завдяки максимальній реалізації нею контрольної функції, а й завдяки створенню інформаційно-аналітичної бази для прийняття виважених управлінських рішень.

Науковці Височан О.С., Височан О.О. та Немчинов П. наводять наступні основні завдання інвентаризації: «... підтвердження фактичної наявності необоротних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, обсягів дебіторської заборгованості та зобов'язань; зіставлення фактичних обсягів майна та зобов'язань із залишками по рахунках бухгалтерського обліку і статтях фінансової звітності; підтримка прийняття рішень у системі управління якістю на підприємстві завдяки: виявленню цінностей, які повністю або частково втратили свої споживчі властивості, не використовуються у діяльності (зокрема, непридатні для подальшої експлуатації основні засоби), простроченої заборгованості; вдосконаленню документообігу матеріально відповідальних осіб; тощо» [7, с. 50; 35, с. 8].

Для реалізації основних завдань на думку Кузьміна Д.Л. інвентаризація повинна здійснюватися з дотриманням низки принципів, а саме - «...безперервності; виховної дії; гласності; документального оформлення; доцільності; економічності; ефективності; матеріальної відповідальності; нейтральності; об'єктивності; обов'язковості; оперативності; оцінки результатів; плановості; повноти; пред'явлення наявних об'єктів контролю; раптовості; своєчасності; співставності одиниць вимірювання; точності; юридичної правочинності результатів» [20, с. 279-281].

На нашу думку, одні з перелічених принципів (обов'язковість, плановість, раптовість, повнота) мають відношення лише до окремих видів інвентаризації, інші (об'єктивність, точність; економічність, оперативність) є скоріше вимогами до організації інвентаризації або інформації, отриманої в результаті їх проведення.

Завдання, принципи та функції інвентаризації ув'язані у єдиний теоретичний

конструкт, який характеризує її сутність, впливає на її класифікацію і практичну реалізацію (рис. 1.2).

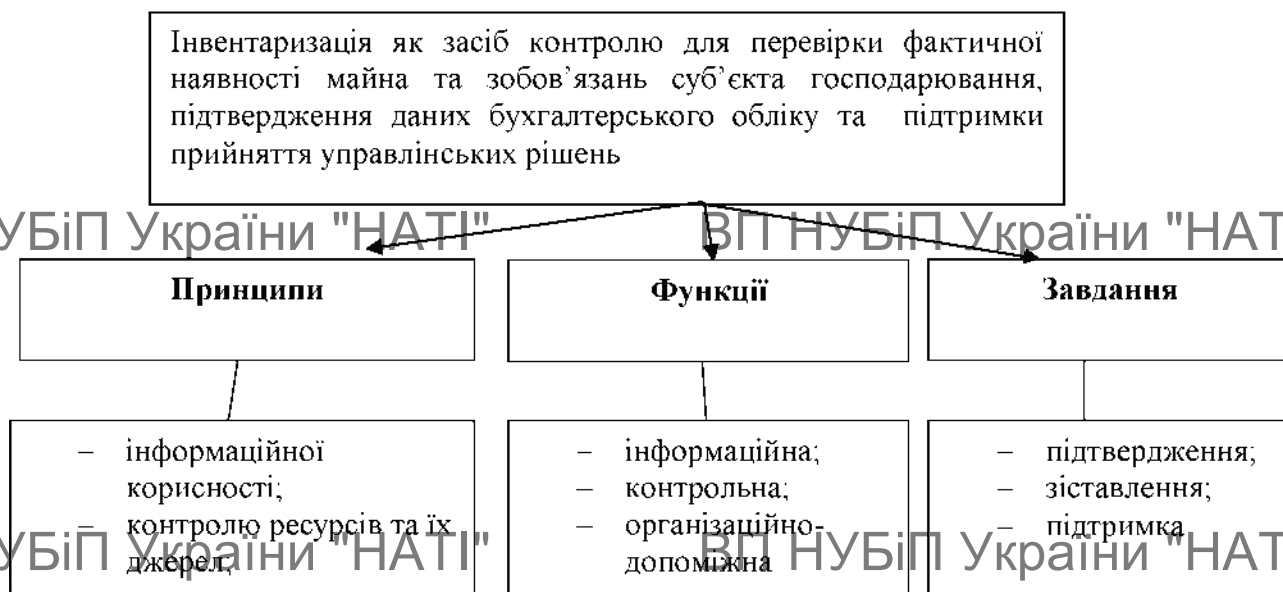

Рисунок 1.2 - Теоретичний конструкт поняття «інвентаризація»

Розуміння сутності категорії інвентаризації неможливе без класифікації її за видами виходячи з низки загальновідомих ознак з урахуванням функцій та завдань, що вона їх виконує.

Як зазначають М.Я. Демьяненко та В.В. Чудовець - «... уточнення й удосконалення існуючої класифікації видів інвентаризації покликано забезпечити максимально можливу ефективність інвентаризаційного процесу, повне виконання комплексу завдань, які необхідно вирішити в ході його здійснення» [11, с. 57].

Інвентаризація різних видів - матеріальних цінностей, коштів і фінансових зобов'язань тощо має певні особливості. Зокрема, інвентаризація розрахункових операцій проводиться за даними бухгалтерського обліку, а підставою для підтвердження залишку дебіторської або кредиторської заборгованості є акт звірки розрахунків.

Враховуючи викладене, можна зробити висновок, що інвентаризація є перевіркою та документальним підтвердженням наявності та стану, оцінки активів та зобов'язань підприємства, з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та його фінансової звітності. Важливим аспектом

інвентаризації є відображення її результатів.

Таким чином, у сучасних умовах впровадження інвентаризації як методичного прийому обліку значно розширюється - вона перетворюється на ефективний засіб підтримки прийняття рішень у системі управління підприємства. Інвентаризація - це перевірка та документальне підтвердження наявності та стану, оцінка активів і зобов'язань підприємства, з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Проведення інвентаризації матеріальних цінностей з урахуванням таких важливих факторів, як принципи, є надійним гарантом об'єктивності наданої у фінансовій звітності інформації та впливає на ефективність діяльності будь-якого підприємства.

1.3 Принципи та порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей згідно внутрішніх регламентів

Основним джерелом інформації про діяльність підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» є дані бухгалтерського обліку та складена на їх основі фінансова звітність. Саме тому, важливим є забезпечення об'єктивності, достовірності та реальності показників бухгалтерського обліку та звітності підприємства. Проведення інвентаризації дає змогу з'ясувати розходження між даними бухгалтерського обліку та фактичною наявністю, станом і оцінкою матеріальних цінностей підприємства, перевірити повноту документального оформлення і відображення в обліку господарських операцій щодо їх руху, підтвердити реальність показників звітності підприємства.

Методика проведення інвентаризації передбачає організацію, прийоми і способи перевірки фактичної наявності матеріальних цінностей та має бути спрямована на оперативність отримання її результатів, забезпечення вірогідності облікових даних, підвищення ефективності і дієвості в забезпеченні збереження даних цінностей.

Відповідно до внутрішніх нормативних документів, при проведенні

інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» важливе місце займають принципи інвентаризації, які визначають організацію та методика її проведення, методи встановлення кількісних та якісних характеристик даних запасів підприємства, їх оцінку, місце інвентаризації в процесах управління та бухгалтерського обліку підприємства, а також у забезпеченні зберігання матеріальних цінностей.

При проведенні інвентаризації матеріальних цінностей у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» дотримуються наступних принципів:

- раптовість, який передбачає несподіваність перевірки для матеріально-відповідальних осіб правильності обліку та зберігання матеріальних цінностей, які знаходяться в їх підзвіті;

- принцип порівнянності, полягає в тому, що одиниці виміру, які використовуються в бухгалтерському обліку, повинні співпадати з одиницями виміру, зазначеними в інвентаризаційних документах;

- плановість, що реалізується на підприємстві через внутрішнє планування кількості, видів і строків проведення інвентаризацій;

- своєчасність, яка полягає у своєчасному виконанні та не дозволяє приховати нестачі і дає можливість запобігти порушенням за умови їх часткового та незначного характеру, запобігає виникненню матеріальних збитків;

- точність, що забезпечує достовірне відображення фактичної наявності матеріальних цінностей, її кількісних і якісних характеристик;

- об'єктивність, яка полягає у виявленні причин господарських порушень, нестачі чи надлишків матеріальних цінностей;

- безперервність, тобто що інвентаризація матеріальних цінностей повинна проводитися безперервно, до встановлення фактичної наявності даних запасів, отримання результатів інвентаризації та прийняття відповідних рішень;

- повне охоплення об'єктів, що передбачає повний огляд запасів. Дотримання цього принципу є обов'язкове при проведенні повних і часткових інвентаризацій, коли виявляється стан і наявність матеріальних цінностей, що

належать підприємству;
ВП НУБіП України "НАТІ"

- ефективність, яка передбачає, що кожна інвентаризація матеріальних цінностей повинна завершуватися прийняттям рішень і рекомендацій, загальним виявленням недоліків і впровадженням передового досвіду;

- оперативність, яка полягає в необхідності проведення інвентаризації матеріальних цінностей та оперативного управління її результатами;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- економічність, що полягає в необхідності так організувати інвентаризацію матеріальних цінностей, щоб витрати на її проведення були мінімальними і проведення не створювало перешкод для процесів виробництва та реалізації;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- гласність, тобто дотримання цього принципу ставить діяльність інвентаризаційної комісії під безпосередній контроль керівництву підприємства;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- юридичне значення результатів інвентаризації вимагає суворого дотримання положень, що дозволяють відображати в бухгалтерському обліку результати інвентаризації матеріальних цінностей;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- виховний вплив, що має на увазі своєчасне та правильне проведення інвентаризації, що сприяє вихованню та підвищенню у матеріально-відповідальних осіб почуття відповідальності за збереження підзвітних ним матеріальних цінностей;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- оцінка результатів, яка передбачає прийняття необхідного рішення щодо відкилень, виявлених під час інвентаризації матеріальних цінностей;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- обов'язковість, яка полягає в тому, що проведення інвентаризації матеріальних цінностей регламентується чинними нормативними актами;

ВП НУБіП України "НАТІ"

- документальне відображення результатів контролю - результати інвентаризації матеріальних цінностей повинні мати доказове значення для правового підтвердження її результатів;

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

- доцільність, яка полягає в тому, що інформація, отримана в результаті проведення інвентаризації матеріальних цінностей, повинна бути необхідною і корисною для прийняття управлінських рішень.

Порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей у
ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» визначається наказом керівника, згідно з яким
він призначає комісію. Керівництво її роботою він бере на себе чи покладає на свого
заступника. До складу комісії обов'язково входить головний бухгалтер
підприємства. Кількість інших членів комісії залежить від обсягу роботи. У наказі
визначаються строки початку та завершення інвентаризації. Результати
інвентаризації бажано мати на перше число місяця, так як на цю дату
підсумовуються (закриваються) всі реєстри бухгалтерського обліку і складаються
оборотні відомості.

Робота розпочинається з підготовчих заходів, які повинні забезпечити
правильність і своєчасність завершення інвентаризації. До початку інвентаризації
комісія повинна отримати у матеріально відповідальної особи розписку про те, що в
бухгалтерію передані всі прибуткові і видаткові документи і що немає жодних не
оприбуткованих матеріальних цінностей від постачальників чи не виданих даних
цінностей покупцям. На момент інвентаризації слід зробити всі необхідні записи по
рахунках матеріальних цінностей і вивести залишки на дату її проведення.

Одержані дані заносять в інвентаризаційні описи. Описи складають окремо
по кожній матеріально відповідальній особі та підписують всі члени
інвентаризаційної комісії і матеріально відповідальна особа. Після закінчення
інвентаризації, перший примірник інвентаризаційного опису передається комісією
в бухгалтерію для визначення результатів, а другий залишається у матеріально
відповідальної особи.

Відповідно до абз. 2 п.10 розд. I Положення про інвентаризацію активів та
зобов'язань - «... обов'язкову інвентаризацію матеріальних цінностей необхідно
проводити щорічно перед складанням річної фінансової звітності в період 3 місяців
до дати балансу» [40].

Весь обсяг інвентаризаційних заходів щодо матеріальних цінностей можна
поділити на 4 етапи:

- 1) підготовчий;

- 2) перевірочний;
- 3) порівняльно-аналітичний;
- 4) завершальний.

Інвентаризація запасів матеріальних цінностей здійснюється за місцями зберігання та окремо за матеріально-відповідальними особами. Запаси під час проведення інвентаризації реєструються в інвентаризаційних описах із зазначенням найменування номенклатури, типу, групи, сорту, одиниці виміру, ціни, кількості, фактично встановлених на дату інвентаризації та за даними бухгалтерського обліку. Описи інвентаризації не складаються для малоцінних та швидкопсувних предметів, які обліковуються оперативно, але фактична присутність цих предметів у матеріально-відповідальних осіб перевіряється, порівнюючи їх з оперативною бухгалтерською звітністю. Відсутність предметів, виявлених при цьому, оформляється актом. Спецодяг та предмети особистого користування, відправлені на прання та ремонт, перевіряються на підставі документів постачальника послуг.

Інвентаризаційна комісія в присутності матеріально-відповідальних осіб перевіряє фактичну наявність запасів матеріальних цінностей підприємства шляхом їх перерахунку, зважування або вимірювання. Наявність запасів, які знаходяться в непошкодженій упаковці постачальника, можна визначати на підставі прибуткових документів з обов'язковою перевіркою наявності цих цінностей в натурі.

Запаси матеріальних цінностей, що перебувають у дорозі, товари не сплачені вчасно покупцями та запаси, що знаходяться на зберіганні, комісії чи переробці на складах інших підприємств ведеться окремий інвентаризаційний опис.

Невикористані або зіпсовані запаси матеріальних цінностей, виявлені під час проведення інвентаризації, також включаються до окремого інвентаризаційного опису, в якому зазначаються найменування відповідних запасів, їх кількість, причини, ступінь та характер пошкодження, пропозиції щодо їх списання або про можливість їх використання для внутрішніх операцій на підприємстві.

Тара наводиться в інвентаризаційному описі за типом, призначенням та якісним складом (нова, яка використовувалася, та, яка потребує ремонту тощо). На

контейнер, який став непридатним, складається акт списання із зазначенням причин пошкодження.

Результати інвентаризації матеріальних цінностей мають бути належним чином задокументовані.

Документи для відображення результатів інвентаризації матеріальних цінностей наведені в табл.1.1.

Таблиця 1.1

Документи для відображення результатів інвентаризації матеріальних цінностей

№	Об'єкти інвентаризації	Форма документа
1	2	3
1	Товарно-матеріальні цінності	Інвентаризаційний опис запасів, інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей, інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей, прийнятих (зданих) на відповідальне зберігання, акт інвентаризації матеріалів і товарів, що перебувають у дорозі

Для відображення розбіжностей між даними бухгалтерського обліку та даними описів (актів інвентаризації) використовують перевірочну інформацію. Для документування результатів інвентаризації матеріальних цінностей, щодо яких виявили відхилення від даних бухгалтерського обліку, можна скористатися Звіряльною відомістю результатів інвентаризації запасів. Описи інвентаризації, акти інвентаризації, відомості про перевірку складаються відповідно до вимог, встановлених Положенням про документальне забезпечення бухгалтерських записів від 24.05.1995 р. № 88, щодо первинних документів з урахуванням обов'язкових реквізитів та вимог, передбачених цим Положенням [39]. Матеріали інвентаризації можуть бути заповнені як вручну, так і електронними засобами обробки інформації.

Повне вираження надлишків та нестач значень у звіті про звірку зазначається відповідно до їх оцінки в реєстрах обліку. Інвентаризаційна комісія повинна з'ясувати, чому виникли нестачі (крадіжки, збитки від пошкодження майна, нестача в межах норм природних втрат або вище встановлених норм). При цьому комісія вивчає всі обставини справи (внутрішнє розслідування, експертиза тощо) та проводить роботу щодо усунення виявлених відмінностей. Матеріально-

Відповідальні особи надають комісії усні та письмові пояснення щодо виявлених розбіжностей. Коли факт крадіжки встановлено, заява подається до правоохоронних органів.

Іноді інвентаризація виявляє розбіжність, що є результатом облікової помилки. Наприклад, документ не записано, деякі елементи рахунку-фактури неправильно розміщуються (списуються), один і той же документ розміщується двічі тощо. Така невідповідність не вважається фактичним надлишком або дефіцитом. Він усувається з метою виправлення помилок відповідно до МСБО 6 «Виправлення помилок та змін у фінансовій звітності». Основою для коригування є бухгалтерська довідка.

Протокол, складений за результатами інвентаризації матеріальних цінностей, подається на розгляд та затвердження керівнику підприємства. Він затверджує документ протягом 5 робочих днів після завершення інвентаризації. Цей протокол відображає: інформацію про причини нестач, втрат, надлишків матеріальних цінностей; пропозиції щодо списання дефіциту в межах норм природних втрат, а також надмірних нестач та втрат від пошкодження матеріальних цінностей із зазначенням вжитих заходів щодо запобігання таких втрат та нестач.

Цей документ стає первинним документом, на підставі якого результати інвентаризації матеріальних цінностей відображаються на відповідних рахунках бухгалтерського обліку у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ

ЦІННОСТЕЙ У ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»

2.1 Фінансово-економічна характеристика досліджуваного підприємства

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Приватне підприємство «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» створене у відповідності із Господарським кодексом України [9] та Статутом підприємства, шляхом об'єднання майна Учасників і набуло статусу юридичної особи з моменту його державної реєстрації.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Приватне підприємство «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні рахунки у банківських установах, має круглу печатку та штампи зі своєю повною назвою, інші печатки та бланки зі своїми найменуваннями та інші реквізити. Підприємство знаходиться за адресою: 15573, Чернігівська область, Чернігівський район, село Серединка, вул. Дружби, будинок 2. Директором підприємства є Костюк Юлія Володимирівна.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку і забезпечення відображення фактів здійснення всіх господарських операцій ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в первинних документах, зберігання й обробки документів, реєстрів і звітності протягом встановленого строку несе керівник підприємства згідно з чинним законодавством і установчими документами.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Головний бухгалтер - здійснює організацію бухгалтерського обліку, господарсько-фінансової звітності підприємства та контроль за економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Забезпечує раціональну організацію обліку та звітності на підприємстві і в його підрозділах. Забезпечує своєчасне складання бухгалтерської звітності на основі первинних документів та бухгалтерських записів та представлення їх за прийнятим порядком у відповідні органи. Надає методичну допомогу працівникам підрозділів підприємства з питань бухгалтерського обліку, контролю, звітності та економічного

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

аналізу.
ВП НУБІП України "НАТІ"

ВП НУБІП України "НАТІ"

Для того, щоб правильно організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві, необхідно достатньо чітко визначити обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Для цих цілей служать посадові інструкції бухгалтера, які затверджуються для головного бухгалтера - керівником підприємства, а для інших робітників бухгалтерії - головним бухгалтером підприємства. Їх застосування дозволяє не тільки ефективно використовувати кожного облікового працівника, але й прискорити процес документообороту, підвищити оперативність просування облікової інформації.

Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері в програмному продукті «BAS Бухгалтерія». Разом із зведеними відомостями реєстром синтетичного обліку є Головна книга, на основі якої заповнюється фінансова звітність даного підприємства.

Метою аналітичної роботи ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» є підвищення ефективності діяльності, оптимізація фінансової самокупності та підвищення конкурентоспроможності.

Адекватність організації аналітичної роботи компанії означає дотримання трьох основних вимог:

- обов'язковість проведення аналітичної роботи на всіх рівнях управління та в кожному підрозділі організаційної структури управління;

- безперервна аналітична робота замість епізодичного виконання, як досі є в багатьох компаніях;

- для кожної компанії, з урахуванням її галузевих та інших характеристик, мінімум обов'язкових запитань та показників, що підлягають аналізу у встановлений термін, а також мінімальна кількість таблиць і форм первинного аналізу.

Відповідність цим основним вимогам свідчить про рівень організації аналітичної роботи, їх виконання є необхідною умовою для підвищення рівня

управління господарсько-фінансовою діяльністю торговельного підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

За офіційною роботою економісти займаються в першу чергу економічним аналізом діяльності комерційного підприємства. Важливу роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники бухгалтерського апарату. До його обов'язків входить (серед інших) економічний аналіз господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку та звітності, а також інших джерел інформації з метою виявлення внутрішніх резервів і запобігання збиткам і побічним витратам. Головний бухгалтер і його заступник встановлюють взаємовідносини з банками, фінансовими організаціями і різними діловими партнерами від імені компанії. Це дає їм можливість не тільки вдосконалювати свою аналітичну роботу, але й активно впливати на рівень фінансової та калькуляційної дисципліни, підвищуючи тим самим ефективність аналізу, який вони проводять.

Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» було проведено аналіз його техніко-економічних показників за 2020-2022 рр. Основним джерелом для аналізу є фінансова звітність підприємства

Проведемо аналіз складу та структури майна ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та джерел його формування за 2020-2022 рр. Аналіз складу майна ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та джерел його формування 2020-2022 рр. наведено в табл. 2.1.

Як видно з табл. 1.2 обсяг необоротних активів ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році склав 732 160 тис. грн., що на 271 599 тис. грн. (27,06%) менше порівняно з 2021 роком, в т. ч. обсяг основних засобів в 2022 році склав 672 207 тис. грн., що на 273 196 тис. грн. (28,90%) менше порівняно з 2021 роком.

Обсяг оборотних активів в 2022 році склав 2 270 430 тис. грн., що на 1 199 222 тис. грн. (34,56%) менше порівняно з 2021 роком. Зменшення обсягу оборотних активів в 2022 році в порівнянні з 2021 роком відбулося за рахунок зменшення

виробничих запасів на 3 284 тис. грн. (93,61%). В 2022 році відбулося також зменшення товарів на 642 225 тис. грн. (29,77%) порівняно з 2021 роком. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» також зменшилась в 2022 році проти 2021 року на 208 370 тис. грн. (47,14%).

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Таблиця 2.1

Аналіз складу майна підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та джерел його формування 2020-2022 рр., тис. грн.

Статті активів та пасивів	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
				2022/2020	2022/2021	2022/2020	2022/2021
ВП НУБіП України "НАТІ"	ВП НУБіП України "НАТІ"						
1	2	3	4	5	6	7	8
Нематеріальні активи	0	0	1597	1597	1597	100,00	100,00
Основні засоби	0	945403	672207	672207	-273196	100,00	-28,90
Відстрочені податкові активи	0	58356	58356	58356	0	100,00	0,00
Усього необоротні активи	0	1003759	732160	732160	-271599	100,00	-27,06
Запаси	0	2160649	1515140	1515140	-645509	100,00	-29,88
Виробничі запаси	0	3508	224	224	-3284	100,00	-93,61
Товари	0	2157141	1514916	1514916	-642225	100,00	-29,77
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5033	441772	233402	228369	-208370	4537,43	-47,17
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	6778	120551	168272	161494	47721	2382,62	39,59
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0	165	5000	5000	4835	100,00	2930,30
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	0	336	6516	6516	6180	100,00	1839,29
Інша поточна дебіторська заборгованість	0	81762	53086	53086	-28676	100,00	-35,07
Гроші та їх еквіваленти	55	270984	192462	192407	-78522	349830,91	-28,98
Витрати майбутніх періодів	0	2999	93	93	-2906	100,00	-96,90
Інші оборотні активи	736	390434	96459	95723	-293975	13005,84	-75,29
Усього оборотні активи	12602	3469652	2270430	2257828	-1199222	17916,43	-34,56
Баланс	12602	4473411	3002590	2989988	-1470821	23726,30	-32,88
Зареєстрований капітал	1000	50000	400000	399000	350000	39900,00	700,00
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)	123	-265736	-251775	-251898	13961	-204795,12	-5,25

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

		ВП НУБіП України "НАТІ"				ВП НУБіП України "НАТІ"		Продовження табл. 2.1
Усього власний капітал	1123	-215736	148225	147102	363961	13099,02	268,71	
Довгострокові забезпечення	0	527926	457810	457810	-70116	100,00	-13,28	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Усього довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	527926	457810	457810	-70116	100,00	-13,28	
Короткострокові кредити банків	0	38900	99700	99700	60800	100,00	156,30	
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	313999	258278	258278	-55721	100,00	-17,75	
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1023	2986350	1463133	1462110	-1523217	142923,75	-51,01	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	38	3912	11438	11400	7526	30000,00	192,38	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	0	3	0	0	-3	100,00	-100,00	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	0	8751	5500	5500	-3251	100,00	-37,15	
Поточна кредиторська заборгованість за за одержаними авансами	4	703792	18145	18141	-685647	453525,00	-97,42	
Поточні забезпечення	0	7813	14380	14380	6567	100,00	84,05	
Доходи майбутніх періодів	0	517	119	119	-398	100,00	-76,98	
Інші поточні зобов'язання	10414	97184	525862	515448	428678	4949,57	441,10	
Усього поточні зобов'язання і забезпечення	11479	4161221	2396555	2385076	-1764666	20777,73	-42,41	
Баланс	12602	4473411	3002590	2989988	-1470821	23726,30	-32,88	

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Інша поточна дебіторська заборгованість зменшилась проти 2021 року на 28 676 тис. грн. (35,07%). Зменшення обсягу оборотних активів ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році в порівнянні з 2021 роком відбулося також за рахунок зменшення грошових коштів на 78 522 тис. грн. (28,98%). Інші оборотні активи також зменшились в 2022 році порівняно з 2021 роком на 293 975 тис. грн. (75,29%).

Власний капітал ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 363 961 тис. грн. (268,71%), це відбулося за рахунок збільшення зареєстрованого капіталу підприємства на 350 000 тис. грн. (700,00%).

Довгострокові забезпечення склали в 2022 році 457 810 тис. грн., що менше проти 2021 року на 70 116 тис. грн. (13,28%).

В 2022 році порівняно з 2021 роком також зменшились поточні зобов'язання на 1 764 666 тис. грн. (42,41%), у тому числі за рахунок зменшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 1 523 217 тис. грн. (51,01%), за одержаними авансами на 685647 тис. грн. (97,42%), за розрахунками з оплати праці на 3 251 тис. грн. (37,15%) та заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями на 55 721 тис. грн. (17,75%).

Але при цьому зросла порівняно з 2021 роком заборгованість короткострокових кредитів банку на 60 800 тис. грн. (156,30%) та за розрахунками з бюджетом на 7 526 тис. грн. (192,38%). Інші поточні зобов'язання склали в 2022 році 525 862 тис. грн., що на 428 678 тис. грн. (441,10%) більше проти 2021 року.

Отже, проведений аналіз динаміки статей балансу ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» показав, що підприємство, завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів та значний залишок кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, які не забезпечують ефективність його діяльності.

Аналіз структури майна підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та джерел його формування 2020-2022 рр. наведено в табл. 2.2.

ВП НУБІП України "НАТІ"

ВП НУБІП України "НАТІ" Таблиця 2.2

Аналіз структури майна підприємства ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» та

джерел його формування за 2020-2022 рр., %

Статті активів та пасивів	Роки			Абсолютне відхилення, (+, -)	
	2020	2021	2022	2022/ 2020	2022/ 2021
1	2	3	4	5	6
Нематеріальні активи	0,00	0,00	0,05	0,05	0,05
Основні засоби	0,00	21,13	22,39	22,39	1,26
Відстрочені податкові активи	0,00	1,30	1,94	1,94	0,64
Усього необоротні активи	0,00	22,44	24,38	24,38	1,94
Запаси	0,00	48,30	50,46	50,46	2,16
Виробничі запаси	0,00	0,08	0,01	0,01	-0,07
Товари	0,00	48,22	50,45	50,45	2,23
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	39,94	9,88	7,77	-32,17	-2,11
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	53,79	2,69	5,60	-48,19	2,91
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,00	0,00	0,17	0,17	0,17
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	0,00	0,01	0,22	0,22	0,21
Інша поточна дебіторська заборгованість	0,00	1,83	1,77	1,77	-0,06
Гроші та їх еквіваленти	0,44	6,06	6,41	5,97	0,35
Витрати майбутніх періодів	0,00	0,07	0,00	0,00	-0,07
Інші оборотні активи	5,84	8,73	3,21	-2,63	-5,52
Усього оборотні активи	100,00	77,56	75,62	-24,38	-1,94
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00
Зареєстрований капітал	7,94	1,12	13,32	5,38	12,20
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)	0,98	-5,94	-8,39	-9,37	-2,45
Усього власний капітал	8,91	-4,82	4,94	-3,97	9,76
Довгострокові забезпечення	0,00	11,80	15,25	15,25	3,45
Усього довгострокові зобов'язання і забезпечення	0,00	11,80	15,25	15,25	3,45
Короткострокові кредити банків	0,00	0,87	3,32	3,32	2,45
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0,00	7,02	8,60	8,60	1,58
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	8,12	66,76	48,73	40,61	-18,03
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,30	0,09	0,38	0,08	0,29
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Продовження табл. 2.2					
	2020	2021	2022	2020	2021
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	0,00	0,20	0,18	0,18	-0,02
1	2	3	4	5	6
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	0,03	15,73	0,60	0,57	-15,13
Поточні забезпечення	0,00	0,17	0,48	0,48	0,31
Доходи майбутніх періодів	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,01
Інші поточні зобов'язання	82,64	2,17	17,51	-65,13	15,34
Усього поточні зобов'язання і забезпечення	91,09	93,02	79,82	11,27	-13,20
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Найбільшу частку в структурі майна ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році склали оборотні активи підприємства - 75,62%, яка зменшилась порівняно з 2020 роком на 24,38% та порівняно з 2021 роком на 1,94%. Зменшення частки оборотних активів відбулося в основному за рахунок зменшення частки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 32,17% проти 2020 року та на 2,11% проти 2021 року та за виданими авансами на 48,19% проти 2020 року та на 2,91% проти 2021 року. Найбільшу частку в структурі джерел майна ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році склали поточні зобов'язання - 79,82%, що менше проти 2020 року на 11,27% та проти 2021 року на 13,20%.

Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» за 2020-2022 рр. показаний в табл. 2.3.

Як видно з табл. 2.2, протягом 2020-2022 рр. показники діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації зросла в 2022 році порівняно з 2021 роком на 4 263 795 тис. грн. (76,66%), собівартість від реалізації за цей же період також зросла на 2 725 992 тис. грн. (54,43%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 153 7803 тис. грн. (277,58%).

Негативно вплинуло на фінансові результати від операційної діяльності збільшення в 2022 році проти 2021 року адміністративних витрат на 39 901 тис. грн. (62,07%), витрат на збут на 355 108 тис. грн. (34,70%) та інших операційних витрат підприємства на 612 299 тис. грн. (9579,15%). Фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 482 088 тис. грн. (263,42%).

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Таблиця 2.3

Основні показники фінансово-господарської діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» за 2020-2022 рр., тис.

грн.

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення, (+,-)		Відхилення, %	
				2022/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2020	2022/ 2021
ВП НУБіП України "НАТІ"	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	0	5561986	9825781	9825781	4263795	100,00	76,66
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0	5007991	7733983	7733983	2725992	100,00	54,43
Валовий прибуток	0	553995	2091798	2091798	1537803	100,00	277,58
Інші операційні доходи	4194	245095	196688	192494	-48407	4589,75	-19,75
Адміністративні витрати	62	64287	104188	104126	39901	167945,16	62,07
Витрати на збут	3982	1023414	1378522	1374540	355108	34518,83	34,70
Інші операційні витрати	0	6392	618691	618691	612299	100,00	9579,15
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток	150	-295003	187085	186935	482088	124623,33	263,42
Інші фінансові доходи	0	1065	12055	12055	10990	100,00	1031,92
Інші доходи	0	0	8943	8943	8943	100,00	100,00
Фінансові витрати	0	30104	188471	188471	158367	100,00	526,07
Інші витрати	0	134	5652	5652	5518	100,00	4117,91
Фінансовий результат до оподаткування	150	-324176	13960	13810	338136	9206,67	-104,31
Витрати (дохід) з податку на прибуток	27	58349	0	-27	-58349	-100,00	-100,00
Чистий фінансовий результат	123	-265827	13960	13837	279787	11249,59	-105,25

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Чистий прибуток ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році зріс на 279 787 тис. грн. (0,15%) порівняно з 2021 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 13 960 тис. грн. проти 265 827 тис. грн. збитку в 2021 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз показників фінансово-господарської діяльності та фінансового стану ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» за 2020-2022 роки зазнали позитивних змін.

Отже, нами охарактеризовано організаційні та технологічні особливості діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА». Однією із найважливіших задач для здійснення ефективної комерційної діяльності підприємства, на нашу думку, є застосування цифрових технологій для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей, що забезпечить правильні управлінські рішення.

2.2 Порядок проведення та оформлення результатів інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві

Висновки щодо виявлених розбіжностей між фактичною наявністю активів і зобов'язань і даними бухгалтерського обліку, які наводяться в звіряльних відомостях, та пропозиції щодо їх врегулювання відображаються інвентаризаційною комісією у протоколі, що складається після закінчення інвентаризації і передається на розгляд та затвердження керівнику підприємства. У протоколі наводяться причини нестач, втрат, лишків, а також пропозиції щодо заліку внаслідок пересортиці, списання нестач в межах норм природного убутку, а також понаднормових нестач і втрат від псування цінностей із зазначенням причин та вжитих заходів щодо запобігання таким втратам і нестачам. Підприємства можуть додавати до протоколів іншу інформацію, що є суттєвою для прийняття рішень щодо визнання і оцінки активів і зобов'язань та розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності.

Протокол інвентаризаційної комісії затверджується керівником підприємства

протягом 5 робочих днів після завершення інвентаризації.

Результати інвентаризації на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності того звітного періоду, у якому закінчена інвентаризація.

Виявлені при інвентаризації розбіжності між фактичною наявністю активів і зобов'язань і даними бухгалтерського обліку регулюються підприємствами в такому порядку:

- основні засоби, нематеріальні активи, які виявлені в лишках, підлягають оприбуткуванню зі збільшенням доходів майбутніх періодів (доходів спеціального фонду бюджетної установи);

цінні папери, грошові кошти, їх еквіваленти та інші оборотні матеріальні цінності, які виявлені в лишках, підлягають оприбуткуванню зі збільшенням доходу звітного періоду підприємства;

- нестача запасів у межах установлених норм природного убутку, виявлена під час інвентаризації, списується за розпорядженням керівника підприємства на витрати. Норми природного убутку можуть застосовуватися лише у разі виявлення фактичних нестач і після взаємозаліку нестач цінностей і лишків внаслідок пересортиці. За відсутності норм природного убутку втрата розглядається як нестача понад норму;

- нестача цінностей понад норми природного убутку, а також втрати від посування цінностей списуються з балансу та відносяться на рахунок винних осіб у розмірі, визначеному відповідно до законодавства, у разі якщо винні особи не встановлені, вони зараховуються на позабалансовий рахунок до моменту встановлення винних осіб або закриття справи згідно із законодавством.

Взаємний залік лишків і нестач внаслідок пересортиці допускається тільки щодо запасів однакового найменування і в тотожній кількості за умови, що лишки і нестачі утворились за один і той самий період, що перевіряється, та в однієї і тієї самої матеріально відповідальної особи.

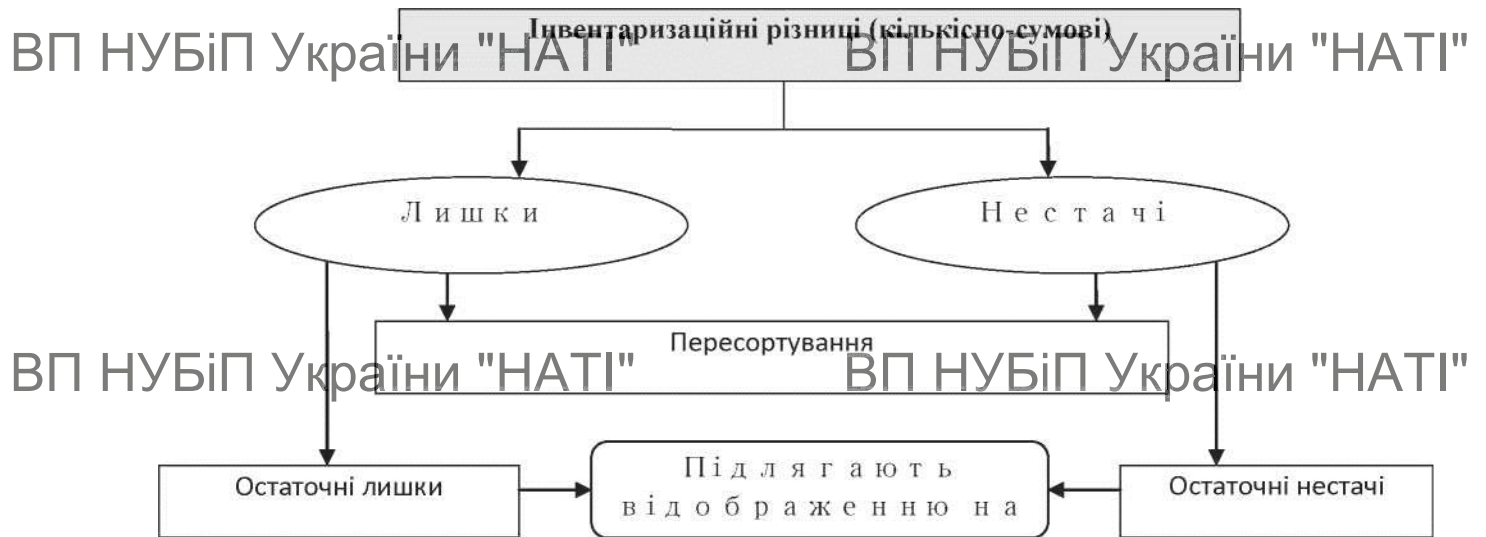

Рис. 2.1. Процес виявлення остаточних результатів

Міністерства, інші органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать підприємства, можуть установлювати порядок, відповідно до якого такий залік може бути допущений стосовно однієї і тієї самої групи запасів, якщо цінності, що входять до її складу, мають схожість за зовнішнім виглядом або упаковані в однакову тару (у разі відпуску їх без розпаковки тари).

У разі взаємозаліку нестач і лишків внаслідок пересортиці, коли вартість запасів, що виявились у нестачі, більше вартості запасів, що виявились у надлишку, різниця вартості повинна бути віднесена на винних осіб.

Якщо особи, винні в пересортиці, не встановлені, то сумові різниці розглядаються як нестачі цінностей понад норми природного убутку з віднесенням їх до складу витрат у порядку, визначеному пунктом 4 цього розділу. За такими сумовими різницями в протоколах інвентаризаційної комісії повинні бути наведені причини, з яких різниці не можуть бути віднесені на винних осіб.

Перевищення вартості запасів, що виявились у лишку, порівняно з вартістю запасів, що виявились у нестачі внаслідок пересортиці, відноситься на збільшення даних обліку відповідних запасів та доходів у порядку, визначеному пунктом 4 цього розділу.

Розмір збитків від розкрадання, нестач, знищення (псування) матеріальних цінностей визначається відповідно до законодавства.

Узагальнення результатів інвентаризації відображено на інвентаризаційному процесі, послідовність якого повинна бути наступною (рис. 2.2).

Результати проведеної інвентаризації можна визначити лише за порівняльними відомостями, які складаються в бухгалтерії.

Рис. 2.2. Визначення, регулювання та відображення результатів інвентаризації матеріальних цінностей

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

В порівняльних відомостях відображаються підсумкові результати, які представляють собою розбіжності між даними бухгалтерського обліку і даними інвентаризаційних описів.

До початку роботи щодо порівняння цієї інформації в порівняльних відомостях (до визначення результатів інвентаризації) працівники бухгалтерії

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

підприємства проводять ретельну перевірку вихідних даних. В облікових даних залишки повинні бути виведені по всіх поданих прибутково-видаткових документах на дату інвентаризації.

Порівняльні відомості можуть бути складені як з використанням засобів обчислювальної та іншої оргтехніки, так і вручну.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

За результатами проведеної інвентаризації видається наказ керівника підприємства, відповідно до якого приймається рішення щодо виявлених розбіжностей.

Найпоширеніші причини нестачі такі:

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

розкрадання (крадіжка) основних засобів;

- відсутність документального оформлення і відображення в обліку вибуття основних засобів.

Залишки матеріальних цінностей зараховують в доход операційної діяльності. Вартість недостачі виробничих запасів списується з Кт рахунка 20 "Виробничі запаси" (відповідний субрахунок) на Дт рахунка 947 "Нестачі і втрати від псування цінностей".

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Недостачі і втрати від псування цінностей з вини матеріально-відповідальних осіб відноситься на їх рахунок:

- Дт рах. 375 "Розрахунки по відшкодуванню завданих збитків";

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

- Кт рах. 716 "Відшкодування раніше списаних активів".

Якщо на час виявлення недостачі виробничих запасів конкретні винуватці не встановлені, то вартість такої недостачі відображається на забалансовому рахунку 07 писані активи субрахунок 072 "Невідшкодовані нестачі, втрати від псування

цінностей”. Після встановлених осіб, які повинні відшкодувати витрати, належна до відшкодування сума зараховується до складу Дт заборгованості в доход звітнього періоду:

- Дт рах.375 “Розрахунки по відшкодуванню завданих збитків”;
- Кт рах.716 “Відшкодування раніше списаних активів”.

Розмір збитку по недостачі і псуванню матеріальних цінностей, який підлягає відшкодуванню винними особами, визначається відповідно до Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, недостачі (псування) матеріальних цінностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.96 р. №116.

Згідно із зазначеним Порядком розмір збитків від розкрадання, псування, недостачі матеріальних цінностей визначається за балансовою вартістю цих цінностей (за вирахуванням амортизаційних відрахувань), але не менше 50% від їх балансової вартості на час виявлення таких фактів з урахуванням індексу інфляції.

Таблиця 2.4

Облікове відображення збитків від нестачі матеріальних цінностей на підприємстві

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1.	Відображення за результатами інвентаризації нестачу пристроїв	947	207	250,0
2.	Відсторновано податковий кредит з ПДВ у частині, що припадає на пристрої, яких не вистачає - суму відсторнованого податкового кредиту з ПДВ віднесено до витрат звітнього періоду	641	631	50
		947	631	50
3.	До встановлення винної особи вартість пристроїв відображено у забалансовому обліку підприємства	972	-	300
4.	Виявлено винну особу і віднесено на неї суму збитку	375	716	300
5.	Списано вартість товару з позабалансового рахунку	-	072	300
6.	Віднесено на винну особу різницю між розміром шкоди і прямим збитком підприємства	375	642	3300, 4

7.	Відшкодовано збитки винною особою	301	375	6600,4
8.	Фінансовий розмір	791	947	300
9.	Перераховано різницю до бюджету	642	311	3300,4

На основі даних, отриманих під час проведення інвентаризації формується акт проведення інвентаризації та протокол проведення інвентаризації. Формування даних документів та урегулювання інвентаризаційних різниць є заключним етапом інвентаризації у системі внутрішньогосподарського контролю на підприємстві.

Якщо інвентаризація триває понад один день, то інвентаризаційні описи залишаються в сховищі матеріальних цінностей до завершення інвентаризації.

На час перерви в роботі інвентаризаційної комісії сховища зачиняються двома замками, ключі від одного з них зберігаються у матеріально відповідальних осіб, від другого - у голови інвентаризаційної комісії. Сховище запечатується відтиском печатки, яка зберігається у голови або одного із членів інвентаризаційної комісії.

Одержані дані, що містяться в інвентаризаційному описі, зіставляються з обліковими даними про залишки тих самих матеріальних цінностей. Таке зіставлення називають звірюванням фактичних та облікових залишків і записують до Звірювальних відомостей результатів інвентаризації товарно- матеріальних цінностей.

При ознайомленні з інвентаризаційними документами можуть бути виявлені відхилення (табл. 2.5.).

Таблиця 2.5

Типовий перелік порушень порядку проведення інвентаризації

№ з/п	Перелік порушень	Можливі наслідки
1	2	3
1	Склад інвентаризаційної комісії не затверджений керівником	Результати інвентаризації недійсні
2	Документальне підтвердження відсутності хоча б одного члена комісії під час проведення інвентаризації	Те ж саме

3	В наказі на проведення інвентаризації не зазначені строки її проведення	Те ж саме
4	При неможливості зупинення господарської діяльності прибуткові та видаткові документи не завізовані представником інвентаризаційної комісії	Те ж саме
5	Від матеріально відповідальних осіб не отримано розписки про те, що всі прибуткові та видаткові документи здані до бухгалтерії	Те ж саме
6	Проводиться порівняння даних бухгалтерського обліку з фактичною наявністю, а не навпаки	Є можливість викривлення фактичних даних в залежності від даних бухгалтерського обліку
7	Інвентаризаційний опис складений в одному примірнику	Результати інвентаризації недійсні
8	Підсумки не вивірені на кожній сторінці: не має числа прописом, кількості номерів, суми матеріальних активів або загального підсумку в натуральних показниках, навіть якщо підрахунок вівся в грошовому вираженні	Результати інвентаризації недійсні
9	На кожній сторінці не має запису: «Ціни, підсумки перевірів», підпису матеріально відповідальної особи	Результати інвентаризації недійсні
10	Помилки та виправлення не підписані та не завірені членами комісії	Результати інвентаризації недійсні
11	Інвентаризаційний опис після затвердження результатів містить незаповнені рядки, не має прокреслень	Результати інвентаризації недійсні
12	На останній сторінці інвентаризаційного опису не має розписки матеріально відповідальної особи про відсутність у неї претензій до членів комісії та підтвердження, що зазначене в описі майно прийняте на відповідальне зберігання	Результати інвентаризації недійсні
13	Під час перерв в роботі комісії не закритий доступ стороннім до приміщення, де зберігаються інвентаризаційні описи	Результати інвентаризації недійсні

Та обставина, що окремо взяті інвентаризаційні об'єкти мають неоднакову природу та свої особливості, потребує для їх перевірки використання різних технічних прийомів інвентаризації та коригування загальної методики її проведення. При цьому слід зазначити, що при будь-якій інвентаризації залишаються незмінними всі інвентаризаційні процедури, які виконуються на організаційно-підготовчому (в частині організації проведення інвентаризації) і

результативному (підсумковому) її етапах, та окремі «класичні» процедури, що реалізуються на інших стадіях, наприклад, документування результатів інвентаризації, порівняння фактичних і облікових даних, складання порівняльних відомостей з виявлених інвентаризаційних різниць, оформлення протоколу інвентаризаційної комісії.

Останнім етапом інвентаризаційного процесу є регулювання інвентаризаційних різниць і оформлення пропозицій щодо прийняття рішень з виявлених порушень. Усі рішення комісія приймає на засіданні колегіальне і заносить їх до протоколу. Протокол інвентаризаційної комісії керівник підприємства має розглянути й затвердити у 5-денний термін.

В бухгалтерському обліку регулювання інвентаризаційних різниць відображається наступним чином (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Відображення в обліку регулювання інвентаризаційних різниць

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
		дебет	кредит	
1	2	3	4	5
1	Відображення суми нестачі	947	21	200,00
2	Сума, що підлягає відшкодуванню згідно законодавства	375	716	360
3	Нараховано податок на додану вартість	716	641	40
4	Нарахована сума, що підлягає сплаті до бюджету	716	642	120
5	Отримано суму відшкодування втрат	30	375	360
6	Перераховано до бюджету різницю між сумою відшкодування і балансовою вартістю	642	311	120
7	Перераховано до бюджету податок на додану вартість	641	311	40

Якщо за результатами проведеної інвентаризації виявлені розбіжності між фактичною наявністю та обліковими даними, то інвентаризаційна комісія повинна одержати письмові пояснення матеріально відповідальних осіб, на підставі яких встановлюється характер виявлених недостач і лишків.

Відповідно до цього керівник видає наказ підприємства щодо відображення в обліку всіх виявлених розбіжностей, а саме: лишки підлягають оприбуткуванню та списуються на доходи звітного періоду, а недостачі списуються на витрати

операційної діяльності або відносяться на винних осіб.

Розходження фактичної наявності матеріальних цінностей та коштів з даними бухгалтерського обліку, встановлені під час інвентаризації та інших перевірок, регулюються підприємством, установою у такому порядку:

- основні засоби, матеріальні цінності, цінні папери, кошти та інше майно, що виявилось у надлишку, підлягають оприбуткуванню а зарахуванню відповідно на результати фінансово-господарської діяльності або збільшення фінансування з наступним встановленням причин виникнення надлишку і винних у цьому осіб;

- убування цінностей у межах затверджених норм списування за рішенням керівника підприємства, установи відповідно до витрат виробництва, обігу або на зменшення фінансування. Норми природного убування можуть застосовуватися лише в разі виявлення фактичних нестач. За відсутності норм убування розглядається як понаднормова нестача;

- понаднормові нестачі цінностей, а також втрати від псування цінностей відносяться на винних осіб за цінами, за якими обчислюється розмір шкоди від розкрадання, нестач, знищення та псування матеріальних цінностей;

- понаднормові втрати і нестачі матеріальних цінностей, включаючи готову продукцію, в тих випадках, коли винуватці не встановлені або у стягненні з винних осіб відмовлено судом, зараховуються на збитки або зменшення фінансування.

Порядок визначення та регулювання результатів інвентаризації представлено на рис.2.3..

Рис. 2.3. Визначення та регулювання результатів інвентаризації

Матеріали інвентаризацій та рішення щодо регулювання розбіжностей затверджуються керівником підприємства, установи з включенням результатів до звіту за той період, в якому закінчено інвентаризацію, а також і до річного звіту.

Розбіжності фактичної наявності матеріальних цінностей з бухгалтерськими даними, встановлені при проведенні інвентаризації, відображаються підприємством в обліку в такому порядку:

- лишки матеріальних цінностей оприбутковують і зараховують на результати фінансово-господарської діяльності;

- втрати цінностей в межах природного убогку списують на витрати підприємства;

- понаднормативні втрати та нестачі товарно-матеріальних цінностей з вини матеріально відповідальних осіб підлягають відшкодуванню цими особами;

- втрати та нестачі цінностей, коли винуватці таких нестач не встановлені, списують на витрати підприємства.

Матеріали інвентаризації та рішення щодо регулювання розбіжностей, затверджені керівником підприємства, включають до звіту за той період, в якому закінчено інвентаризацію, а також до річного звіту.

Відображення сум наднормативних нестач в обліку (бухгалтерському і податковому) у разі виявлення винної особи має свої особливості. Винною особою можна вважати тільки в тому випадку, якщо вона сама визнала свою провину, або її провину встановлено рішенням суду. При віднесенні суми нестачі на винних осіб необхідно керуватися Порядком визначення розмірів збитків від розкрадання, нестач, знищення (псування) матеріальних цінностей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.96 р. №116.

Після фактичного отримання відшкодування від винної особи суму збитків, понесених підприємством, має бути перераховано до бюджету. Отже завдяки ефективності проведення інвентаризації можна обліковувати такі явища та результати господарського життя, як псування, нестачі, крадіжки тощо. Для того щоб відобразити правильні дані у фінансовій звітності необхідно порівняти фактичні дані з обліковими, без чого неможливо точно показати наявність матеріальних цінностей на підприємстві.

Під час інвентаризації можуть бути виявлені випадки пересортиці, тобто лишки одних і нестачі інших матеріальних цінностей як результат заміни одного сорту іншим при відпуску цінностей. Взаємний залік лишків і нестач матеріальних цінностей, що виникли в результаті пересортиці, може бути допущений, як виняток, якщо пересортиця виникла у однієї і тієї ж матеріально відповідальної особи, за один і той же період, по матеріальних цінностях одного і того ж найменування. Проте, якщо при заліку вартість нестачі матеріальних цінностей перевищить вартість лишку, то різниця у вартості підлягає відшкодуванню особами, які допустили пересортицю.

В результаті, кваліфіковано провести контроль, об'єктивно й принципово обґрунтувати кожний факт, що наведений в акті перевірки, - важлива і відповідальна частина контролюючої роботи. Перевірка вважається завершеною, якщо виявлені порушення усунено, винних притягнуто до адміністративної, дисциплінарної чи матеріальної відповідальності і вжито заходів щодо недопущення таких порушень надалі.

За умови виявлення перевіркою грубих порушень чинних нормативних актів важливо встановити обсяг заподіяної матеріальної шкоди, знайти причини допущень та винних у цьому конкретних осіб, вказати, на підставі чийого письмового розпорядження їх заподіяно.

Від кожної винної у зловживанні особи треба отримати відповідне письмове пояснення з вичерпними, точними й обґрунтованими поясненнями фактів, що відображені в акті. Після викладання кожного факту порушень необхідно обов'язково назвати документи, що підтверджують цей запис і додаються до акту. У разі виявлення зловживань необхідно одержати від посадових осіб підприємства, установи або організації, що контролюється, копії документів, які свідчать про зловживання, а у разі необхідності - вилучити потрібні йому документи до закінчення перевірки, залишивши у справах акт про вилучення документів та їхні копії.

2.3 Сучасні інформаційні технології, що використовуються для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей підприємства

У сучасних умовах система функціонування підприємств супроводжується безперервним кругообігом ресурсів, значне місце в яких займають матеріальні цінності. У зв'язку з цим питання удосконалення їх обліку є актуальним на сьогодні. Це стосується також створення якісно нової системи управління матеріальними цінностями, в якій визначну роль відіграє система їх внутрішньогосподарського контролю, і зокрема інвентаризація. Вирішення питань, пов'язаних з впровадженням в практику сучасних методів обліку і інвентаризації як методу внутрішньогосподарського контролю, повинно здійснюватися за допомогою їх автоматизації і комп'ютеризації.

З розвитком бухгалтерського обліку та його технічних основ удосконалюється також методика і порядок проведення інвентаризації. Зокрема, застосування сучасної комп'ютерної техніки та впровадження автоматизованого

робочого місяця в бухгалтерській організації дають змогу підвищити ефективність ведення бухгалтерського обліку. Ефективним способом вирішення цих проблем є впровадження інформаційно-обчислювальних технологій у комерційні мережі з використанням кодування інформації. Представлення певних даних штриховим кодом, який є комбінацією паралельних послідовних темних і світлих смуг, які відрізняються за розміром і положенням і які визначаються за певними правилами.

Обробка інформації про господарські операції в автоматизованій системі підприємства зазвичай відбувається в такому порядку. На першому кроці збирається вхідна інформація, а саме дані про здійснені господарські операції. На другому етапі попередньо зафіксована інформація реєструється в обліковій системі:

спочатку в аналітичному, потім в синтетичному обліку, а потім в обробці за методами обліку, прописаними в програмних алгоритмах. На третьому і останньому кроці формується вихідна інформація. Близько 95% часу витрачається при ідентифікації предметів інвентарного об'єкта, його комплектність, цілісність упаковки тощо. Технологія радіочастотної ідентифікації активно використовується в діяльності мережі європейських торгово-промислових компаній. Важливість індикаторів у використанні технології радіочастотної ідентифікації в європейських компаніях пояснюється тим, що радіочастотні мітки мають суттєві переваги в обліку та аналізі вантажообігу порівняно зі штрих-ковою ідентифікацією [45].

Також у господарській діяльності використання автоматизованого обліку дає можливість скласти інвентаризацію та план інвентаризації з метою узагальнення та систематизації інформації, що зменшує навантаження на апарат управління та бухгалтерські служби, позитивно впливає на ефективне використання коштів і майна компанії [22, с. 60].

Можливості комп'ютерів дозволяють порівнювати фактичні рівні запасів з обліковими даними на основі облікової та фактичної інформації про запаси. Це досягається тим, що система дозволяє одночасно фіксувати інформацію про бухгалтерські та фактичні залишки продукції. Оскільки щороку виходять нові урядові постанови, змінюється фінансове та податкове законодавство,

бухгалтерська звітність, розробники регулярно виводять нові оновлення програмного забезпечення, які необхідно своєчасно встановлювати на робочий комп'ютер.

До 2021 року, на території України для автоматизації обліку товарів, і зокрема їх інвентаризації на підприємствах використовували від наступних розробників: ULTRA, SHOP; 1С Роздріб; CashTAN P9; SMarket 4; SM POS; ТОРГСОФТ; Мінісофт; Підприємець 4 та інших. Деякі з цих програм - автономні, інші - хмарні. У зв'язку з російською агресією на території України, все більше та більше підприємств, не бажаючи фінансувати армію окупанта, відмовляються від російських софтів.

На сьогодні існує багато програм української розробки, що використовуються для автоматизації процесу інвентаризації товаро-матеріальних цінностей підприємств, а саме: RQR-Inventory; HugeProfit; Dilovod; ТОРГСОФТ; УкрСклад; «Квітка Торгівля»; Афіна; ОБОРОТ; IBS; ERP Foss; ZStore (Zipru-склад) jSolutions; Quincefin (Квінсфін); KAMALA Soft та інші.

RQR-Inventory - програмно-апаратний комплекс для обліку та інвентаризації ТМЦ за технологією QR -кодування для будь-якої компанії, який значно економить час співробітників, допомагає організувати весь процес обліку ТМЦ та забезпечує інформативність документів, що пов'язані з МЦ, про їх зберігання в структурованому вигляді в системі.

Використовуючи технологію QR-кодування, можна унікально ідентифікувати кожен МЦ та надати загальну інформацію. Принтер створює наклейку з QR-кодом і загальною інформацією за лічені секунди.

Особливості та переваги RQR-Inventory:

- ведення електронних документів МЦ відповідальними особами компанії; функції налаштування дозволяють зареєструвати МЦ для компанії будь-якої структури;
- створення супровідних та облікових документів - стікерів QR-кодів, накладних та інвентарних карток - ведення їх електронної бази даних;

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
проведення електронної інвентаризації нерухомості без необхідності купувати дорогі сканери;

- синхронізація інформації з обліковою програмою, встановленою на підприємстві;

- зниження ймовірності помилок, викликаних людським фактором;

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
зниження трудових і фінансових витрат, що витрачаються на облік переміщень МЦ;

- покращення контролю за розташуванням і переміщенням МЦ та зниження ймовірності їх викрадення та несанкціонованого використання.

Програмно-технічний комплекс RQR-Inventory складається з шести

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
основних модулів:

1. Модуль «Структура» призначений для моделювання структури компанії з необмеженою кількістю рівнів (філії, структурні підрозділи, окремі приміщення);

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
2. Модуль «Категорії» використовується для опису якісних характеристик і параметрів МЦ (розмір, вага, комплектація, колір, потужність, продуктивність і т.д.);

3. Модуль «Нормативна база» - містить документи (закони, нормативні акти тощо), які регулюють порядок обліку та інвентаризації МЦ;

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
4. Модуль «Прийом» МЦ - використовується для обліку цінностей фінансовим менеджером підприємства;

5. Модуль «Передача» МЦ - використовується для реєстрації операцій з передачі МЦ у відповідальній особі підприємства;

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"
6. Модуль «Інвентаризація» МЦ - служить для комплексного та вибіркового контролю наявності цінностей, інформації про нього, місця та відповідальних осіб. Завдяки скануванню QR-коду перевірки відбуваються швидко та без помилок.

Однією з найперспективніших та сучасних українських комп'ютерних систем, що вирізняється зручністю, простотою використання та налаштування, є

система IT-Enterprise, програмне забезпечення якої дозволяє вести всі види бухгалтерського та податкового обліку та створювати різні види звітів.

В IT-Enterprise підприємства є можливість використовувати український та англійський інтерфейси системи одночасно для різних користувачів, налаштовувати облік відповідно до специфіки підприємства, конвертувати дані з інших бухгалтерських програм, завантажувати звіти та інші. З його допомогою можна вести облік необмеженої кількості юридичних осіб тощо.

Система IT-Enterprise охоплює всі аспекти виробничо-фінансової та господарської діяльності компанії та складається з кількох модулів, кожен з яких автоматизує певні завдання. IT-Enterprise розробила програму MASTER: Бухгалтерія для українського ринку.

У цій програмі є додаткова функція MASTER: Mobile Inventory, яка використовується для ведення інвентаризаційного опису ТМЦ за допомогою мобільного додатку WMS.

MASTER: Mobile Inventory - це чудове рішення для автоматизації корпоративної інвентаризації, яке дозволяє користувачеві керувати документами інвентаризації на мобільному пристрої.

Функції MASTER: Мобільна інвентаризація:

- є можливість переглядати інвентаризаційні документи ТМЦ на мобільному пристрої;

- робота з товарно-описними документами без доступу до мережі Інтернет з додатковою синхронізацією з сервером MASTER: Бухгалтерія після відновлення зв'язку;

- сортування, пошук і фільтрація інвентарних документів;
- зміна квитанцій та рядків обліку ТМЦ на мобільному пристрої (створення,

- редагування, видалення даних);

- інвентаризація ТМЦ шляхом сканування штрих-кодів;
- повна синхронізація з даними MASTER: Бухгалтерія;
- створення та друк штрих-кодових стікерів для цінностей товару у форматі

Code 128 [12]

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Система IT-Enterprise інтенсивно розвивається. Нові версії системи виходять

раз на рік. Кожна нова версія містить багато покращень, покращуються функції практично всіх існуючих модулів. У проміжках між випуском нових версій регулярно публікуються оновлення, що містять оперативні зміни (пакети послуг),

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

які забезпечують відповідність системи чинному законодавству та відображають розвиток функціональних можливостей ERP-системи.

Отже, для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей підприємства необхідно використовувати сучасні інформаційні технології, що дасть змогу підвищити оперативність обліку матеріальних цінностей, і зокрема їх

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

інвентаризації.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»

3.1 Особливості електронного документування результатів інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» із застосуванням програмного забезпечення

Результати інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» мають бути належним чином задокументовані. Для відображення розбіжностей між даними бухгалтерського обліку та даними описів (актів інвентаризації) використовують перевірочну інформацію. Для документування результатів інвентаризації товарів та матеріалів, щодо яких виявили відхилення від даних бухгалтерського обліку, можна скористатися Звіряльною відомістю результатів інвентаризації запасів. Повне вираження надлишків та нестач значень у звіряльних відомостях зазначається відповідно до їх оцінки в реєстрах обліку.

Інвентаризаційна комісія повинна з'ясувати, чому виникають нестачі (крадіжки, втрата майна тощо). При цьому комісія вивчає всі обставини справи (внутрішнє розслідування, експертиза тощо) та проводить роботу щодо усунення виявлених відмінностей. Матеріально відповідальні особи надають комісії усні та письмові пояснення щодо виявлених розбіжностей. Коли факт крадіжки встановлено, заява подається до правоохоронних органів.

За результатами інвентаризації, які заносяться в звіряльну інформацію, інвентаризаційна комісія складає спеціальний протокол. Усі інвентаризаційні матеріали та протоколи робочих інвентаризаційних комісій подаються на розгляд інвентаризаційній комісії підприємства. Саме ця комісія розглядає причини виявлених нестач та втрат від пошкодження активів та складає свій протокол. Цей протокол відображає інформацію про причини нестач, втрат, надлишків.

Протокол, складений за результатами інвентаризації, подається на розгляд та затвердження керівнику підприємства. Він затверджує документ протягом 5 робочих днів після завершення інвентаризації. Цей документ стає первинним

документом, на підставі якого, результати інвентаризації матеріальних цінностей, відображаються на рахунку та на якому здійснюється остаточний результат інвентаризаційних робіт, проведених у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА».

Результати проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за звітний період, в якому проводилася інвентаризація. Розбіжності між фактичною наявністю матеріальних цінностей та даними бухгалтерського обліку, виявлені під час проведення інвентаризації, регулюються підприємствами у такому порядку:

- нестачі запасів у межах встановлених норм природних втрат, виявлених під час проведення інвентаризації, списується наказом керівника підприємства на витрати. Норми природних втрат можуть застосовуватися лише у випадку виявлення фактичних нестач та після взаємозаліку нестач та надлишків внаслідок пересортиці. За відсутності норм природних втрат збитки розглядаються як нестачі вище норми природних втрат;

нестача цінностей вище норми природних втрат, а також втрати від пошкодження цінностей списуються з балансу та зараховуються на рахунок винних осіб у розмірі, визначеному законодавством, якщо винні особи не визначені, вони зараховується на позабалансовий рахунок до моменту встановлення винних осіб або закриття справи відповідно до закону.

Взаємний залік надлишків та нестач внаслідок пересортиці допускається лише для однойменних запасів і в тій же кількості, за умови, що надлишки та нестачі були сформовані протягом того ж періоду, що переглядається, та у тієї ж матеріально-відповідальної особи. У разі компенсації нестач та надлишків через пересортицю, коли вартість запасів, які були у нестачі, перевищує величину запасів, які були у надлишку, різницю вартості слід віднести на винних осіб. Якщо осіб винних у пересортиці, не визначено, різниці в сумах розглядаються як нестача, що перевищують норму природних втрат з віднесенням їх до витрат. За таких різниць за протоколом інвентаризаційної комісії повинно бути зазначено причини, за якими

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

різниця не можна віднести на винних. Перевищення вартості надлишкових запасів, порівняно з вартістю товарно-матеріальних запасів, які були в нестачі через пересортицю, відноситься до збільшення даних бухгалтерського обліку відповідних запасів та доходів. Розмір збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) майна визначається відповідно до законодавства.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

У результаті проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» не було виявлено розбіжностей. Проте, для наглядності вивчення даної ситуації розглянемо облік лишків і нестач матеріальних цінностей.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

У бухгалтерському обліку підприємства виявленні в ході перевірки товарно-матеріальні цінності обліковуються залежно від причин їх виникнення. Якщо лишки запасів утворилися внаслідок облікових помилок, їх дооприбутковують у порядку виправлення помилок.

У разі несвоєчасного оприбуткування придбаних товарно-матеріальних цінностей роблять такі проводки:

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

дебет відповідного субрахунку рахунків 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари» - кредит рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» - на вартість товарно-матеріальних цінностей без урахування ПДВ;

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

- дебет субрахунку 644/1 «Податковий кредит непідтверджений» - кредит рахунка 63 і (за наявності податкової накладної, зареєстрованої в ЄРПН) дебет субрахунку 641/ПДВ - кредит субрахунку 644/1 - на суму «вхідного» ПДВ.

- разі зайвого списання товарно-матеріальних цінностей роблять проводки на суму їх вартості:

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

- дебет відповідного субрахунку рахунків 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари» - кредит рахунка 44 «Нерозподілені прибутки / непокриті збитки (якщо зайве списання товарно-матеріальних цінностей відбулося в попередньому звітному році);

- дебет відповідного субрахунку рахунків 23 «Виробництво», 90

«Собівартість реалізації», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності» - кредит відповідного субрахунку рахунків 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари» методом «червоне сторно» (якщо помилкове списання товарно-матеріальних цінностей відбулося в поточному звітному році).

Виявлені при інвентаризації товарно-матеріальних цінностей реальні лишки, які з'явилися «нізвідки», зараховують на баланс, відображаючи доходи. При цьому роблять проводку: дебет відповідного субрахунку рахунків 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари» - кредит субрахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності». Виявлені в процесі інвентаризації лишки запасів оприбутковують за чистою вартістю реалізації (якщо вони будуть реалізовуватись); в оцінці можливого використання (якщо запаси заплановано використовувати на самому підприємстві).

Останнім етапом інвентаризаційного процесу є регулювання інвентаризаційних різниць і оформлення пропозицій щодо прийняття рішень з виявлених порушень. Усі рішення комісія приймає на засіданні колегіально і заносить їх до протоколу. Як уже зазначалось в попередньому розділі роботи облік розрахунків за відшкодуванням підприємству завданих збитків у результаті нестачі і втрат від псування цінностей, якщо винуватця виявлено ведеться на субрахунку 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків». Розмір збитків від крадіжок, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей визначається шляхом проведення незалежної оцінки відповідно до національних норм оцінки. Незалежне оцінювання здійснюється суб'єктами оціночної діяльності, фізичною особою, яка має сертифікат, або юридичною особою, до складу якої входить щонайменше один оцінювач, який має сертифікат. На підставі результатів оцінки складається звіт про оцінку матеріальних цінностей, який містить передбачувану суму збитку. На підставі звіту про оцінку матеріальних цінностей розмір збитків відображається в бухгалтерському обліку підприємства, а також пред'являється

винній особі для відшкодування збитків.

У дебеті рахунку 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків» відображають суму нарахованої заборгованості щодо відшкодування завданого збитку. За кредитом рахунку відображається погашення сум цієї заборгованості. Аналітичні рахунки відкриваються для кожної винної особи окремо.

Залишкова вартість викрадених, знищених матеріальних цінностей списується на субрахунок 947 «Нестача та збитки від псування цінностей».

У той же час, поки не будуть визначені винуватці та не буде прийнято рішення про відшкодування шкоди (у порядку розпорядження керівника чи рішення суду), ця сума записується на позабалансовий субрахунок 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей». На дату прийняття рішення про відшкодування такої шкоди у розмірі, пов'язаному з компенсацією відшкодування винуватцями, відображається за дебетом субрахунку 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків» та кредитного субрахунку 716 «Відшкодування раніше списаних активів» (збитки стосуються товарно-матеріальних цінностей). При цьому балансова вартість збитку списується з позабалансового субрахунку 072.

У бухгалтерському обліку розрахунки за відшкодуванням завданих збитків ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» відображається наступним чином (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Відображення в обліку розрахунків за відшкодуванням завданих збитків

ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА»

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн.
		дебет	кредит	
1	Відображено виявлену суму нестачі товару	947	28	1 000,00
2	Податкове зобов'язання з ПДВ	947	641	287,60
3	Відображено на позабалансовому субрахунку балансову суму збитку	072	-	1 287,60
4	Перераховано суму ПДВ до бюджету	641	311	287,60

5	Прийнято рішення про відшкодування збитку завданого підприємству, всього, у т.ч.	375	716	1 722,60
	На суму ПДВ	375	716	287,60
	На облікову вартість товару	375	716	1 000,00
	На різницю між оціненою вартістю 862,80-500143,80 =219	375	716	438,00
6	Списано балансову вартість збитку з позабалансового субрахунку		072	1 287,60
7	Отримано в касу підприємства від винної особи за відшкодування збитку	301	375	1 722,60

Відповідні письмові пояснення з вичерпними, точними та обґрунтованими поясненнями фактів, відображених у акті, повинні бути отримані від кожної особи, винної у зловживанні. Після констатації кожного факту порушення необхідно надати документи, що підтверджують цей запис, та додаються до акту. У разі виявлення зловживань необхідно отримати від посадових осіб підприємства копії документів, що свідчать про зловживання, а за потреби - відкликати необхідні йому документи до закінчення перевірки, залишаючи у справах акт про відкликання документів та їх копії.

Контроль таких обчислень здійснюється безперервно. Основними напрямками контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків є такі:

- перевірка наявності та стану розрахунків; вивчення причин та обставин, що спричинили матеріальну шкоду;
- перевірка правильності реєстрації випадків виявлення нестач, крадіжок, пошкоджень та інших збитків, які потребують відшкодування;
- перевірка правильності визначення розміру матеріальної шкоди;
- перевірка відповідності процедур щодо відшкодування збитків; перевірка стану обліку та контролю розрахунків на ревізованому підприємстві;
- контроль списання (погашення) боргу, який виник у зв'язку зі збитками, заподіяними підприємству.

Завданнями контролю є вивчення причини виникнення боргу та його реальність. Перевіряючи такі розрахунки, спочатку слід з'ясувати причини нестачі та крадіжок, чи дотримувалися строки та порядок їх врахування, чи повністю

вднесенні суми нестач на винних осіб, як повинні їх компенсувати. Необхідно, особливо ретельно перевірити факти списання нестач та втрат на виробничі витрати або за результатами діяльності підприємства. При цьому слід керуватися чинним порядком відшкодування збитків.

У разі нестачі та втрат, спричинених зловживаннями або необережністю службовців при виконанні службових обов'язків, справи передаються до судових, слідчих органів, а цивільні позови подаються не пізніше трьох днів після виявлення нестач, крадіжок та збитків. Перевіряючий повинен переконатися, що всі випадки нестачі, крадіжок та збитків від пошкодження матеріальних цінностей, включаючи природні втрати, відносяться до рахунків витрат або винуватців.

Так як у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» для обліку використовують програмний продукт «BAS Бухгалтерія», то розглянемо документування результатів інвентаризації у даному інструменті. У програмі «BAS Бухгалтерія» для цього призначені документи, які знаходяться у розділі «Склад», група «Інвентаризація», пункт «Інвентаризація товарів на складі».

Спочатку створюється інвентаризаційний документ, що є простим у заповненні. У ньому вказується назва організації та склад на якому проводиться інвентаризація, а також підтягується інформація про матеріально-відповідальну особу.

Заповнення документа відбувається у пункті «Заповнення», а саме «Заповнення за залишками на складі». Після заповнення програмою інформації необхідно провести документ. Проте, слід зазначити, що система у даному випадку не формує жодних проводок.

Якщо серед товарів, які необхідно було інвентаризувати, виявлено надлишки, то згідно з нормами бухгалтерського обліку їх приходять. У програмі для цих цілей є документ, який запроваджується виходячи з інвентаризації товарів із позитивним відхиленням, наявних фактичних залишків від облікових даних.

Таким чином, електронне документування результатів інвентаризації на ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» із застосуванням програмного забезпечення

зменшити трудомісткість проведення інвентаризації матеріальних цінностей.

3.2 Шляхи вдосконалення проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підприємстві

Залежно від об'єктів інвентаризації методика проведення її суттєво змінюється, перевірка матеріальних коштів і цінностей здійснюється в натурі способом перерахунку, зважування та вимірювання, а коштів у розрахунках – взаємним звіренням сум з іншими підприємствами і окремими способами, які є платниками підприємства або одержувачами коштів від нього.

Особливо слід підкреслити важливість правильності відображення організації інвентаризації в її етапах, оскільки від точності проведення інвентаризації залежить ефективність та правильність ведення обліку на підприємстві. Аналізуючи економічну літературу, можна дійти висновку про те, що існують різні підходи до визначення етапів інвентаризації, однак між ними немає єдності. Наприклад, Л. В. Чижевська виділяє сім основних етапів інвентаризації: підготовча робота; зняття фактичних залишків і їх запис; перевірка інвентарних описів; оцінка об'єктів інвентаризації; порівняння даних інвентаризації з даними бухгалтерського обліку; регулювання інвентаризаційних різниць; оформлення результатів інвентаризації.

Інвентаризація дає уявлення про вартість інвентарю. Через високу вартість, важливо мати доступ до інформації про вартість інвентарю підприємства. Це допоможе приймати ключові рішення, наприклад, чи має підприємство занадто багато або занадто мало запасів, і отримати інформацію про закупки товарів. Використовуючи бухгалтерське програмне забезпечення, можна створювати детальні звіти, в яких відображені статті витрат. У цих звітах також показано, у яких постачальників найчастіше купують, а у яких – ні. Інформація про продажі товарів може бути ключовим аргументом для постачальників щодо зменшення закупівельних цін. Професійне програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку може не лише створити звіт про продажі, а й сформулювати звіти по

контрагентах (клієнтах), щоб дізнатися, хто які товари купує. Сьогодні відоме таке програмне забезпечення як «BAS Бухгалтерія». Програма такого типу надає

широкі можливості синхронного заповнення, а також оновлення інформації інвентарних карток та інших реєстрів в процесі заповнення електронних первинних документів під час вступу, руху, вибуття основних засобів. Застосування

комп'ютерних технологій є одним із способів покращення проведення інвентаризації. Можна майже повністю комп'ютеризувати процес проведення інвентаризації товарів, проставивши штрих-коди на товарах. Таке проведення інвентаризації вирішує одразу кілька проблемних проблем, а саме: дотримання об'єктивності, точності результатів, термін проведення, зменшення обсягу трудових

витрат. Комп'ютеризація процедури здійснення інвентаризації цінностей вимагає створення комп'ютерних програм, блоку проведення інвентаризації цінностей і оформлення її результатів. Програма виконання процедур інвентаризації при комп'ютеризації здійснюється за заданим алгоритмом, за допомогою якого виконується програма послідовності процедур контролю при інвентаризації цінностей, забезпечується досягнення бажаного результату.

В умовах застосування комп'ютерної техніки і програм бухгалтерського обліку є можливість побудувати таку структуру аналітичного обліку за рахунком «Нестачі і втрати від псування цінностей», яка дозволить мати будь-яку інформацію для потреб управління. Електронний документ може бути доказом, якщо він складений

з дотриманням всіх вимог і можна довести його цілісність та справжність. Суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями на підприємстві здійснюється за допомогою документування, яке також допоможе при вирішенні багатьох питань, оскільки це початок і основа бухгалтерського обліку. Процес створення документів є дуже важливим у регулюванні господарських відносин.

Крім того, без належно оформленого документа не може бути бухгалтерського запису, від нього залежать повнота і достовірність облікової інформації для користувачів. Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, оскільки служить для первинного спостереження за господарськими операціями, і

обов'язковою умовою для відображення їх в обліку. Первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій, є підставою для бухгалтерського обліку цих операцій. Первинні документи мають бути складені під час господарської операції. Але на підприємстві відбуваються також процеси, які документально не оформлені. Це природне зменшення матеріальних цінностей.

Наприклад, стілець прийшов в непридатність від природного зносу. Його не прибрали зі списків по інвентаризаційної номеру.

Під час складання первинних документів, можуть бути допущені такі помилки: первинні документи складені не в момент здійснення операції, документи складені не на бланках типових форм, затверджених Держкомстатом України, або на бланках спеціалізованих форм, затверджених відповідними міністерствами і відомствами, а

також виготовлених самостійно, які повинні містити обов'язкові реквізити типових або спеціалізованих форм, документи зберігаються менше встановленого терміну, а також неправильне їх оформлення (записи зроблені в світлих тонах чорнила), в грошових документах суми проставляють тільки цифрами і відсутній прописаний

варіант, документ не містить всі необхідні дані, у разі складання та зберігання первинних документів на машинних носіях інформації підприємство не виготовило їх копії на паперових носіях на вимогу інших учасників господарських операцій, а також правоохоронних органів та відповідних органів у межах їхніх повноважень, передбачених законодавством, вільні рядки в первинних

документах не прокреслюють, у грошових документах суми проставляють не цифрами і прописом, перше слово суми записують не скраю і не з великої літери,

первинний документ не містить дані про посаду, прізвище і підписи осіб, відповідальних за його оформлення, керівник підприємства не затверджує перелік осіб, які мають право давати дозвіл (підписувати первинні документи) на

здійснення господарських операцій, пов'язаних з відпуском товарно-матеріальних цінностей, майна, видачею грошових коштів і документів, приймають до виконання документи на господарські операції, які суперечать законодавчим і нормативним актам, установленому порядку обліку коштів і матеріальних цінностей,

підприємство не вживає всіх необхідних заходів щодо запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах

та забезпечує їх належне зберігання протягом установленого терміну, який регулюється спеціальним переліком, у випадках, установлених законодавством, а також міністерствами і відомствами України, бланки первинних документів можуть

бути віднесеними до бланків суворої звітності та помилкою може бути те, що їх друкують не за зразками типових або спеціалізованих форм з обов'язковим зазначенням номера, внутрішні документи (авансові звіти підзвітних осіб, таблиці

обліку використання робочого часу, інвентарні картки основних засобів, прибуткові ордери тощо) оформляють (виписують) не на підприємстві, первинні документи

складають не у момент здійснення господарської операції (прибуткові та видаткові касові ордери, накладні, акти прийому робіт та ін.), документи з моменту їх складання або одержання від інших підприємств до передачі в архів на зберігання

не проходять певний шлях. У банківських і касових документах помилки не виправляють. Якщо в таких документах допущена помилка, їх анулюють, а замість

них оформлюють нові. В інших первинних документах помилки виправляють коректурним способом, тобто неправильний текст або суму закреслюють тонкою рисою так, щоб можна було прочитати закреслено, а зверху пишуть правильний

текст або суму. Виправлення помилок повинно бути обумовлено підписом "виправлено" та підтверджено підписом осіб, які підписали цей документ із

зазначенням дати виправлення та інші помилки, які можуть виникнути під час проведення інвентаризації.

З розвитком обліку та його технічної бази методика й порядок проведення інвентаризації вдосконалюються. Зокрема, використання сучасної комп'ютерної техніки та впровадження автоматизованого робочого місця в організацію обліку

дають змогу підвищити оперативність обліку. Ефективним методом для вирішення цих питань є впровадження інформаційних комп'ютерних технологій з застосування кодування інформації. Штрихове кодування, тобто подання певних

даних за допомогою штрихового коду, який є комбінацією послідовно

розташованих паралельних темних та світлих смуг, розміри та розташування яких є різними та вони встановлені за певними правилами. Обробка інформації про господарські операції у автоматизованій системі підприємства здійснюють зазвичай у такій послідовності. На першому етапі відбувається фіксування вхідної інформації, а саме даних про здійснені господарські операції. На другому етапі зафіксована раніше інформація підлягає ресетрації у системі бухгалтерського обліку: спочатку в аналітичному, а відтак – у синтетичному обліках, а потім в обробці за допомогою методів бухгалтерського обліку, що прописані в алгоритмах програмного забезпечення. На третьому заключному етапі здійснюють формуванні вихідної інформації. Під час здійснення ідентифікації елементів об'єкта інвентаризації приблизно 95% часу витрачаються на перевірку його комплектності, цілісності упаковки тощо. Технологія радіочастотної ідентифікації активно впроваджується в діяльність підприємств у Європі. Суттєвість показників використання технології радіочастотної ідентифікації на підприємствах Європи пояснюється значними перевагами застосування радіочастотних міток в обліку й аналізі товарообігу порівняно з ідентифікацією товарів за штрих-кодами.

Налагодити проведення інвентаризації можна також за рахунок застосування в господарській діяльності автоматизованого обліку, графіку проведення інвентаризації з метою узагальнення та систематизації інформації, що знизить трудомісткість апарату управління, бухгалтерської служби, а також позитивно вплине на ефективне використання фінансових ресурсів і майно підприємства.

Можливості комп'ютерів дають змогу забезпечити порівняння фактичних залишків товарів з обліковими даними на підставі введеної в машину інформації про облікові та фактичні залишки товарів. Це досягається завдяки тому, що в систему можна одночасно вводити інформацію про облікові та фактичні залишки товарів. Оскільки щорічно виходять нові постанови та укази уряду, вносяться зміни до фінансового та податкового законодавства, бухгалтерську звітність, розробники «BAS Бухгалтерія» регулярно випускають нові програмні оновлення, які необхідно своєчасно встановлювати на робочий комп'ютер.

Таким чином, необхідно відзначити, що розвиток цифрової економіки та обліку в Україні, незважаючи на відставання по ряду пунктів від інших розвинених країн, активно розвивається. Впровадження цифрових технологій на всіх рівнях економіки, включаючи розвиток нормативно-правової бази та створення умов для застосування. Сфера бухгалтерського обліку, будучи однією з найбільш

консервативних, вимагає особливого підходу і розробок з даного питання. Необхідно навчати бухгалтерів, активно впроваджувати цифрові технології на підприємствах, розробляти законодавчу базу, вирішувати виникаючі в процесі впровадження проблеми. Конкурентна перевага організацій, які володіють інформаційно-комунікаційними технологіями, очевидно, і в даний час необхідно більш активно просуватися на даному шляху.

Отже, застосування та впровадження технології штрихового кодування та ідентифікації об'єктів є ефективним методом скорочення трудомісткості процесів інвентаризації та дозволяє підвищити контроль над збереженням і місцезнаходженням майна, використання систем RFID (англ. Radio Frequency Identification, радіочастотна ідентифікація) – прикріплення до об'єктів RFID-міток і зчитування з них сигналів спеціальним обладнанням. Запропонована технологія є універсальною для виявлення основних недоліків внутрішньогосподарського контролю в різних умовах і на різних підприємствах та в різних інформаційних системах, з різними способами організації бізнесу і бухгалтерського обліку. Але

слід зазначити два важливі моменти. По-перше, безперервний внутрішньогосподарський контроль та постійний аудит не можуть бути успішними у виявленні всіх проблем. Оскільки розрахунки ґрунтуються на аналітичних дослідженнях, вони мають два недоліки: вони можуть в окремих випадках як не помічати помилки, так і спрацьовувати помилково.

Тому, інвентаризація включає в себе багато процесів, які потребують удосконалення.

На нашу думку, необхідно розробляти нові підходи, використовувати нові інструменти, щоб в найближчому майбутньому власники об'єктів господарювання

могли віднути ефект, від проведення інвентаризації новими методами. Навіть, незначні інвестиції у розробку та покращення обліку можуть дати економічний ефект.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами розгляду теоретичних, методичних та практичних аспектів інвентаризації матеріальних цінностей, на основі представлення застосування цифрових технологій у корпоративному обліку, можна зробити наступні висновки:

1. Матеріальні цінності - це сукупність засобів праці, якими володіє підприємство у вигляді основних і допоміжних матеріальних запасів, а також відновлюваних відходів та інших матеріалів, які використовуються як у процесі виробництва, так і для всіх інших виробничих потреб. Це найпоширеніші види запасів, які відіграють важливу роль у господарській діяльності компаній. Вони беруть безпосередню участь у виробництві продукції, роботі чи наданні послуг. Обліковими матеріальними цінностями є сировина і матеріали, покупні напівфабрикати і комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, передані в переробку, запасні частини, сільськогосподарські та інші матеріали.

2. Інвентаризація - це документальна перевірка наявності, стану та оцінки майна та ресурсів підприємства з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Важливим аспектом інвентаризації є представлення результатів. У сучасних умовах значного поширення набуває впровадження інвентаризації як методичного методу обліку - вона стає засобом ефективної підтримки прийняття рішень у системі управління підприємством. Інвентаризація є перевіркою та документальним підтвердженням його наявності та стану, а також оцінкою майна та ресурсів підприємства з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Інвентаризація матеріальних цінностей з урахуванням такого важливого фактору, як принципи, є надійною гарантією об'єктивності інформації, представленої у фінансовій звітності, і впливає на результати діяльності будь-якого підприємства.

3. Проведення інвентаризації дає змогу виявити розбіжності між даними бухгалтерського обліку та фактичною наявністю, станом та оцінкою матеріальних цінностей підприємства, перевірити повноту документального оформлення,

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку за обсягом економічних операцій для підтвердження реальності показників звітності підприємства.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

4. Відповідно до внутрішніх нормативних документів, під час проведення інвентаризації матеріальних цінностей на ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА», принципи інвентаризації, що визначають організацію та методику проведення, методи визначення кількісних та якісних характеристик запасів підприємства, оцінка і розміщення товарно-матеріальних цінностей займають важливе місце в процесах управління, беруть участь в бухгалтерському обліку підприємства, а також забезпечують зберігання матеріальних цінностей. Порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» визначається розпорядженням керівника, згідно з яким він призначає комісію. Керівництво їх роботою він бере на себе або доручає своєму заступнику. У комісії обов'язково бере участь головний бухгалтер підприємства. Кількість інших членів комітету залежить від роботи. Дата початку і закінчення інвентаризації вказується в наказі. Бажано, щоб результати інвентаризації були на перше число місяця, оскільки в цей день узагальнюються (закриваються) усі бухгалтерські записи та складаються відомості про продажі.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

5. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку і забезпечення відображення фактів здійснення всіх господарських операцій ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в первинних документах, зберігання й обробки документів, реєстрів і звітності протягом встановленого строку несе керівник підприємства згідно з чинним законодавством і установчими документами. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією. Для того, щоб правильно організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві, необхідно достатньо чітко визначити обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Для цих цілей служать посадові інструкції.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

6. Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані

первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері в програмному продукті «BAS Бухгалтерія». Разом із зведеними відомостями реєстром синтетичного обліку є Головна книга, на основі якої заповнюється фінансова звітність даного підприємства.

7. Аналітична робота, яка проводиться на підприємстві ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» спрямована на підвищення ефективності їх діяльності, оптимізацію рівня фінансової самодостатності, зростання конкурентоспроможності. Відповідно до своїх службових обов'язків економічним аналізом діяльності торговельного підприємства насамперед займаються економісти. Велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату торговельного підприємства. Проведений аналіз динаміки статей балансу ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» показав, що підприємство, завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів та значний залишок кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, які не забезпечують ефективність його діяльності. Проведений аналіз показників фінансово-господарської діяльності та фінансового стану ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» за 2020-2022 рр. зазнали позитивних змін. Чистий прибуток ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» в 2022 році зріс на 279 787 тис. грн. (0,15%) порівняно з 2021 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 13 960 тис. грн. проти 265 827 тис. грн. збитку в 2021 році.

8. Отже, нами охарактеризовано організаційні та технологічні особливості діяльності ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА». Однією із найважливіших задач для здійснення ефективної діяльності підприємства, на нашу думку, є застосування цифрових технологій для автоматизації процесу інвентаризації матеріальних цінностей, що забезпечить правильні управлінські рішення.

9. Із розвитком обліку та його технічної бази методика й порядок проведення інвентаризації вдосконалюються. Зокрема, використання сучасної комп'ютерної техніки та впровадження автоматизованого робочого місця в організацію обліку дають змогу підвищити оперативність обліку. Ефективним

методом для вирішення цих питань є впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у торговельних мережах з застосування кодування інформації. До 2021

року, на території України для автоматизації обліку товарів, і зокрема їх інвентаризації на підприємствах роздрібної торгівлі використовували від наступних розробників: ULTRA SHOP; CashTAN P9; SMarket 4; SM POS; ТОРГСОФТ;

Мінісофт; Підприємць 4 та інших. Деякі з цих програм - автономні, інші - хмарні.

У зв'язку з російською агресією на території України, все більше та більше підприємств, не бажаючи фінансувати армію окупанта, відмовляються від російських софтів. На сьогодні існує багато програм української розробки, що використовуються для автоматизації процесу інвентаризації товаро-матеріальних

цінностей підприємств торгівлі. Однією з найбільш перспективних і сучасних

українських комп'ютерних систем, яка відзначається зручністю, простотою у використанні та налаштуванні є система IT-Enterprise. Дана програма має додатковий функціонал MASTER:Мобільна інвентаризація, який розроблений для ведення інвентарного опису товаро-матеріальних цінностей за допомогою

мобільного додатку WMS. MASTER: Мобільна інвентаризація чудове рішення для

автоматизації проведення інвентаризації на підприємстві, за допомогою якого користувач має можливість оперувати документами інвентарного опису на мобільному пристрої. Система IT-Enterprise інтенсивно розвивається. Нові версії системи виходять з періодичністю 1 раз на рік. У кожную нову версію включаються

численні поліпшення, удосконалюються функції практично всіх існуючих модулів.

У проміжках між випусками нових версій періодично випускаються оновлення (ServicePack), що містять оперативні зміни, що забезпечують відповідність системи чинному законодавству, а також відображають розвиток функціональних можливостей ERP-системи. Отже, для автоматизації процесу інвентаризації

матеріальних цінностей підприємства необхідно використовувати сучасні

інформаційні технології, що дасть змогу підвищити оперативність обліку матеріальних цінностей, і зокрема їх інвентаризації.

10. Результати інвентаризації матеріальних цінностей в ПП «АГРОТРЕЙД-

КРАСИЛІВКА» мають бути належним чином задокументовані. Для відображення розбіжностей між даними бухгалтерського обліку та даними описів (актів інвентаризації) використовують перевірочну інформацію. Для документування результатів інвентаризації товарів та матеріалів, щодо яких виявили відхилення від даних бухгалтерського обліку, можна скористатися Звіральною відомістю результатів інвентаризації запасів. Повне вираження надлишків та нестач значень у звіральних відомостях зазначається відповідно до їх оцінки в реєстрах обліку. Результати проведення інвентаризації матеріальних цінностей на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за звітний період, в якому проводилася інвентаризація. Так як у ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» для обліку використовують програмний інструмент «BAS Бухгалтерія», то в роботі було розглянуто документування результатів інвентаризації у даній програмі. Електронне документування результатів інвентаризації на ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» із застосуванням програмного забезпечення зменшить трудомісткість проведення інвентаризації матеріальних цінностей.

11. . Таким чином, використання сучасних технологій в процедурах інвентаризації дозволяє ПП «АГРОТРЕЙД-КРАСИЛІВКА» скоротити трудовитрати та робочий час, підвищити рентабельність, забезпечити своєчасність та ефективність інвентаризації ТМЦ, зменшити ймовірність крадіжок і інвентаризація об'єктів

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авдеев В.В. Порядок проведення інвентаризації. Все для бухгалтера. 2018. № 12(240). С. 31-34.
2. Атамас П.Й., Шамрай Д.А. Проблеми відшкодування завданих збитків за наслідками інвентаризації. Бізнес-навігатор. 2017. Вип. 3. С. 156-159.
3. Вагрій П.І., Дорогунцов С.І. Економічний словник. Гол. ред. Укр. Радянська енциклопедія Академії наук УРСР, 1973. 621 с.
4. Бержанір І.А. Проблеми та напрями вдосконалення обліку виробничих запасів. Економічний простір. 2019. № 107. С. 161-168.
5. Бухгалтерський облік та оподаткування: [навч. посібн.] / За ред. Р.Л. Хомяка, В.І. Лемішовського. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 1220 с.
6. Бухгалтерський фінансовий облік: [підруч.] / За ред. Ф.Ф. Бутинця. 5-е вид., доп. і перероб. Ж.: Рута, 2009. 726с.
7. Височан О.С., Височан О.О. Інвентаризація: сутність, класифікація, принципи, функції та завдання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 22(1). С. 48-52.
8. Глібко В.М. Поняття, порядок проведення та оцінка матеріалів інвентаризації. Теорія і практика правознавства. 2019. Вип. 1(7). С. 1-9.
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 22.05.2023)
10. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів ВНЗ. К.: А.С.К., 2005. 266с
11. Дем'яненко М.Я. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: монографія. Київ, 2008. 268 с.
12. Долбнева Д.В., Романів Є.М. Основи роботи і функціональні можливості системи IT-Enterprise з ведення обліку, звітності та оподаткування: навчально-

методичний посібник. Львів: «Ліга-Прес», 2019. 149 с.

13. Дубініна М.В. Сутність виробничих запасів як складової частини процесу виробництва. Тенденції та закономірності розвитку обліково-аналітичного забезпечення в Україні: Тези доповідей на вузівській науково-практичній конференції. Миколаїв: НУК, 2019. 156с.

14. Іванчук Н.В. Звітність підприємств: навчальний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2021. 208 с.

15. Ільченко О.О. Принципи та класифікація інвентаризації, як теоретичне підґрунтя обліково-звітного процесу підприємства. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : проблеми теорії, методології, організації. 2018. №1. С. 87-94

16. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.10.1999 р. № 291. Дата оновлення 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

17. Коваленко А.М. Бухгалтерський облік в Україні. Від теорії до практики. Дніпропетровськ : ВКК «Баланс-Клуб», 2006. 1024 с.

18. Конституція України від 28.06.1996 р. 254к/96-ВР. Дата оновлення 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

19. Костюкова И.Н., Луговской Д.В. Инвентаризация - основной прием выявления товарных потер. Бухгалтер и закон. 2018. № 10(154). С. 6-14.

20. Кузьмін Д.Л. Інвентаризація на підприємстві: принципи, процес, технологія. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. № 3(12). С. 271-290.

21. Кузьмін Д.Л. Інвентаризація як економічна категорія: визначення, значення. Вісник ЖДТУ. Економічні науки. 2018. № 3(45). С. 120-132.

22. Кузьмінський Р. Реформування бухгалтерського обліку. Фінанси України. 2019. №8. С. 59-63.

23. Кутер М.И., Тхагапсо Р.А. Роль инвентаризации в процедурах несостоятельности. Экономический анализ: теория и практика. 2018. № 19(52). С. 17-20.
24. Лемішовська О. Функціональний зміст та роль інвентаризації як елемента методу бухгалтерського обліку: історичний аспект. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. № 8. С. 41-55
25. Мельник Т. Г., Засадний Б. А., Гура Н. О., Швець В. Г., Дерун І. А. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку і контролю в Україні в умовах євроінтеграції : монографія. К. : Кондор, 2017. 226 с.
26. Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік. Практикум. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К: Кондор-Видавництво, 2017. 269 с.
27. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. Дата оновлення 21.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text> (дата звернення: 22.05.2023)
28. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 року № 635. Дата оновлення 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення: 22.05.2023)
29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»: міжнародний документ від 01.01.2012 р. № 929_013. Дата оновлення 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text (дата звернення: 22.05.2023)
30. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Подання фінансових звітів»: міжнародний документ від 01.01.2012 р. № 929_013. Дата оновлення 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата звернення: 22.05.2023)
31. Муравський В.В. Автоматизація інвентаризації в комп'ютерно-комунікаційній формі обліку. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019 №3. С. 107-116

32. Муравський В.В., Романів Р.В. Перспективи застосування безпроводних технологій при здійсненні облікових процедур на торговельному підприємстві.

Наука молода: зб. наук. праць Тернопільського національного економічного університету. 2019. №7. С. 195-199.

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення 17.02.2023. URL:

<https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

35. Немчинов П. Инвентаризация как составная часть метода бухгалтерского учета. Бухгалтерский учет. 2017. № 10. С. 7-10.

36. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

37. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

38. Полєнова С.Н. Инвентаризация объектов бухгалтерского учета: виды, порядок проведения и отражение результатов в учете. Бухгалтер и закон. 2019. № 1(121). С. 2-9.

39. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. №88. Дата оновлення 09.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

40. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань: затв. наказом Міністерства

ВП НУБІП України "НАТІ" 879. Дата оновлення
фінансів України від 02.09.2014 р. № 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата

звернення: 22.05.2023)

41. Попітіч Т.В., Озеран Н.М. Інвентаризація в торговельних підприємствах споживчої кооперації та аспекти відображення в обліку її результатів. Торгівля, комерція, підприємництво; зб. наук. пр. Львів: Львівська комерційна академія, 2020. Вип. 11. С. 215-221

42. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

43. Про порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 116. Дата оновлення 16.12.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

44. Радіочастотна ідентифікація. Матеріал з Вікіпедії вільної енциклопедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D1%96%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B0%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F> (дата звернення: 22.05.2023)

45. Фрундіна Л.І., Артюх О.В. Вдосконалення процесу інвентаризації шляхом застосування комп'ютерних технологій. International scientific e-journal LOGOS. 2020. №16. URL: <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.16.64.html> (дата звернення: 22.05.2023)

46. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI. Дата оновлення 22.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 22.05.2023)

47. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ: Знання, 2006. 525 с

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"